

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Детский сад №87 комбинированного вида»
Ново-Савиновского района г. Казани

«ПРИНЯТО»

на педагогическом совете
Протокол от «29» 08 2024г.
№1

«УТВЕРЖДАЮ»

Заведующий МБДОУ «Детский сад № 87
комбинированного вида»
Тимохина Т.Ф.

Приказ от «29» 08 2024г. №75-О

ОТПРАВИТЕЛЬ МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ДОШКОЛЬНОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "ДЕТСКИЙ САД №87	ПОДПИСАНО
ВЛАДЕЛЕЦ СЕРТИФИКАТА Тимохина Татьяна Федоровна	
СЕРТИФИКАТ 00C849C5CCB8839191896C54FB264CD8 OF	ПОДПИСАН 30.08.2024 13:40:7:02 МСК
ПОДПИСЬ ВЕРНА	

**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
воспитателя по обучению
детей 2-7 лет татарскому языку**

на 2024-2025 учебный год

Разработчик:
Ахметшина Ляйсан Кадимовна,
воспитатель по обучению детей татарскому языку

г. Казань 2024

СОДЕРЖАНИЕ		
		страницы
	Основные понятия и сокращения	3
I.	Общие положения	4
II.	Целевой раздел	5-18
2.1.	Пояснительная записка	5
2.2.	Цели и задачи Программы	5
2.3.	Принципы и подходы к формированию Программы	5-6
2.4.	Характеристики особенностей детей 2-7 лет	6-7
2.5.	Планируемые результаты освоения Программы	8
2.6.	Педагогическая диагностика достижения планируемых результатов	8-18
	Содержательный раздел	19-95
3.1.	Содержание образовательной деятельности	19
3.1.1.	Концепция и содержание УМК «Говорим по-татарски»(авторы Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.) для детей 4-7 лет	20
3.1.2.	Календарно-тематическое планирование образовательной деятельности, планирование образовательной деятельности в ходе режимных процессов, самостоятельной деятельности, индивидуальной работы в первой младшей группе (2-3 года)	21-56
3.1.3.	Календарно-тематическое планирование образовательной деятельности, планирование образовательной деятельности в ходе режимных процессов, самостоятельной деятельности, индивидуальной работы во второй младшей группе (3-4 года)	57-88
3.2.	Формы, способы и методы реализации Программы	89
3.3.	Планирование взаимодействия с семьями воспитанников	90
3.4.	Планирование по реализации рабочей программы воспитания (досуги, развлечения, праздники)	91-95
IV.	Организационный раздел	96-107
4.1.	Материально-техническое и программно-методическое обеспечение	96-97
4.2.	Развивающая предметно-пространственная среда	98-101
4.3.	Перечень нормативно-правовых и нормативно-методических документов	102-103

Основные понятия и сокращения

ОП ДО - Образовательная Программа дошкольного образовательного учреждения

ФГОС ДО - федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования

ФОП ДО - Федеральная Образовательная Программа дошкольного образования

ДО - дошкольное образование

ДОУ - МБДОУ «Детский сад №87 комбинированного вида» Ново-Савиновского района г.Казани

РТ

РФ - Российская федерация

РП, Программа - рабочая программа

УМК - Учебно - методический комплект

РППС - развивающая предметно-пространственная среда

СанПиН -санитарные правила и нормы

СОД - совместная образовательная деятельность

I. Общие положения

Рабочая программа воспитателя по обучению татарскому языку направлена на развитие речи детей посредством приобщения к истокам национальной культуры, изучения татарского языка.

РП составлена на основе основной общеобразовательной программы – образовательной программы дошкольного образования ДООУ, разработанной в соответствии с федеральным государственным образовательным стандартом дошкольного образования, Федеральной образовательной программой дошкольного образования, а также с учетом особенностей образовательного учреждения.

РП предназначена для реализации по ее освоению детьми в возрасте от 2 до 7 лет.

РП определяет содержание дошкольного образования и планируемые результаты ее освоения.

РП составлена с учетом УМК «Говорим по-татарски» (Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.), реализация которой является вариативной частью – частью формируемой участниками образовательных отношений образовательной программы МБДОУ «Детский сад №87 комбинированного вида» и реализуется с детьми 4-7 лет в русскоязычных и татарских группах.

РП реализуется на государственных языках Российской Федерации – русском и татарском.

Программа имеет нормативно-правовую основу: перечень нормативно-правовых документов размещен в разделе 4.2.

Программа включает три основных раздела: целевой, содержательный и организационный.

В целевом разделе представлены: цели и задачи Программы, принципы и подходы к формированию Программы, характеристики особенностей детей 2-7 лет, планируемые результаты освоения РП, педагогическая диагностика достижения планируемых результатов.

Содержательный раздел включает содержание образовательной деятельности: концепцию и содержание УМК «Говорим по-татарски» (авторы Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.) для детей 4-7 лет; календарно-тематическое планирование образовательной деятельности, планирование образовательной деятельности в ходе режимных процессов, самостоятельной деятельности, индивидуальной работы в первой младшей (2-3 года) и во второй младшей (3-4 года) группах; формы, способы, методы и средства реализации Программы, планирование взаимодействия с семьями воспитанников, планирование по реализации рабочей программы воспитания (досуги, развлечения, праздники).

Организационный раздел включает материально-техническое и программно-методическое обеспечение, описание развивающей предметно-пространственной среды, перечень нормативно-правовых и нормативно-методических документов.

II. Целевой раздел

2.1. Пояснительная записка

Среди множеств национальных и этнокультурных компонентов, одним из значимых является – язык. Язык- это не просто средство общения, основа национальной культуры, в нем воплощены труд, разум, нравственность народа. При изучении татарского языка дети получают информацию о культурных ценностях народа через диалоги, дидактические и сюжетные игры.

2.2. Цели и задачи Программы

Цель программы: обучение дошкольников государственному языку РТ, формирование и развитие первоначальных умений и навыков понимания и говорения на языке.

Задачи:

- создание благоприятных условий для освоения татарского языка и сохранения государственных языков Республики Татарстан, развития межэтнической культуры, коммуникативных способностей каждого воспитанника как субъекта взаимоотношений с представителями других национальностей;
- объединение обучения и воспитания в целостный образовательный процесс на основе духовно-нравственных и культурных ценностей татарского и русского народов;
- формирование социокультурной среды, соответствующей возрастным и индивидуальным особенностям детей, с учетом этнокультурных особенностей региона;
- пробуждать интерес воспитанников к изучению татарского языка;
- формирование первоначальных умений и навыков практического владения татарским языком в устной форме;
- совершенствование всех сторон речи дошкольников: расширение и активизация словаря, развитие диалогической речи (умение отвечать на вопросы, точно употребляя слова по смыслу), обучение формам монологической речи (умение строить предложения; составлять небольшие рассказы по серии ситуативных картинок с одним действующим лицом, сюжетной картине или из личных наблюдений ребенка);
- развитие психических процессов; интерес к различным видам игр, побуждение к активной деятельности.

2.3. Принципы и подходы к формированию Программы

Программа построена на *принципах ДО*, установленных ФГОС ДО:

- *построение образовательной деятельности на основе индивидуальных особенностей* каждого ребенка, при котором сам ребенок становится активным в выборе содержания своего образования, становится субъектом образования;
- *позитивная социализация* ребенка предполагает освоение ребенком культурных норм, средств и способов деятельности, культурных образцов поведения и общения, в том числе с представителями других национальностей;
- *культуросообразность и регионализм* обеспечивают становление различных сфер самосознания ребенка на основе культуры своего народа, ближайшего социального окружения, познания историко-географических, краеведческих, этнических особенностей, социальной действительности региона;
- *«диалог культур»* ориентирует на понимание детьми взаимопроникновения и дополнения культур татарского и русского народов, уважительное отношение к их культурным ценностям;
- *коммуникативный принцип* позволяет использовать татарский язык как средство общения. Обучать языку не как науке, а как средству общения;

- принцип интеграции учитывает особенности разных видов речи: слушание речи воспитателя, использование аудио-видео, технических средств, в словесных упражнениях позволяет развивать монологическую и диалогическую речь детей;
- признание ребенка полноценным участником (субъектом) образовательных отношений;
- поддержка инициативы детей в различных видах деятельности;
- содействие и сотрудничество детей и родителей (законных представителей), принимающих участие в воспитании детей дошкольного возраста, а также педагогических работников;
- приобщение детей к социокультурным нормам, традициям семьи, общества и государства;
- учет этнокультурной ситуации развития детей;
- принцип преемственности предусматривает последовательность детского сада и начальной школы.

Основными условиями овладения татарским языком являются:

1. Постепенное включение в речевую деятельность новых форм слов, синтаксических конструкций, типовых предложений и образцов связной речи.
2. Введение нового материала параллельно с усвоенным.
3. Чистая и регулярная повторяемость в речи детей усвоенных слов, форм, типов предложений.

Процесс обучения татарскому (родному) языку целесообразно вести с опорой на знания, умения и навыки детей.

2.4. Характеристики особенностей детей 2-7 лет

1 Младшая группа (от 2 до 3 лет)

В ходе совместной с взрослыми предметной деятельности продолжает развиваться понимание речи. Слово отделяется от ситуации и приобретает самостоятельное значение. Дети продолжают осваивать названия окружающих предметов, учатся выполнять словесные просьбы взрослых, ориентируясь в пределах ближайшего окружения.

Количество понимаемых слов значительно возрастает. Совершенствуется регуляция поведения в результате обращения взрослых к ребенку, который начинает понимать не только инструкцию, но и рассказ взрослых. Интенсивно развивается активная речь детей. К трем годам они осваивают основные грамматические структуры, пытаются строить сложные сложноподчиненные предложения, в разговоре с взрослым используют практически все части речи. Активный словарь достигает примерно 1500–2500 слов.

К концу третьего года жизни речь становится средством общения ребенка со сверстниками. Совершенствуется слуховое восприятие, прежде всего фонематический слух. К трем годам дети воспринимают все звуки родного языка, но произносят их с большими искажениями.

2 Младшая группа (от 3 до 4 лет)

Общение ребенка в этом возрасте ситуативно, иницируется взрослым, неустойчиво, кратковременно. Возникает новая форма общения со взрослым – общение на познавательные темы, которое сначала включено в совместную со взрослым познавательную деятельность.

Уникальность речевого развития детей в этом возрасте состоит в том, что в этот период ребенок обладает повышенной чувствительностью к языку, его звуковой и смысловой стороне. В младшем дошкольном возрасте осуществляется переход от исключительного господства ситуативной (понятной только в конкретной обстановке) речи к использованию и ситуативной, и контекстной (свободной от наглядной ситуации) речи. Овладение родным языком характеризуется использованием основных грамматических категорий (согласование, употребление их по числу, времени и т.д., хотя отдельные ошибки допускаются) и словаря разговорной речи. Возможны дефекты звукопроизношения.

Средняя группа (от 4 до 5 лет)

В среднем дошкольном возрасте улучшается произношение звуков и дикция. Речь становится предметом активности детей. Они удачно имитируют голоса животных, интонацию выделяют речь тех или иных персонажей. Интерес вызывают ритмическая структура речи, рифмы. Развивается грамматическая сторона речи. Дошкольники занимаются словотворчеством на основе грамматических правил. Речь детей при взаимодействии друг с другом носит ситуативный характер, а при общении со взрослыми становится вне ситуативной.

Старшая группа (от 5 до 6 лет)

В старшей возрастной группе продолжает совершенствоваться речь, в том числе её звуковая сторона. Дети могут правильно воспроизводить шипящие, свистящие и сонорные звуки. Развивается фонематический слух, интонационная выразительность речи при чтении стихов в сюжетно-ролевой игре и в повседневной жизни. Совершенствуется грамматический строй речи. Дети используют практически все части речи, активно занимаются словотворчеством. Богаче становится лексика: активно используются синонимы и антонимы.

Развивается связная речь. Дети могут пересказывать, рассказывать по картинке, передавая не только главное, но и детали.

Достижения этого возраста характеризуются распределением ролей в игровой деятельности; структурированием игрового пространства; дальнейшим развитием изобразительной деятельности, отличающейся высокой продуктивностью; применением в конструировании обобщённого способа обследования образца; усвоением обобщённых способов изображения предметов одинаковой формы.

Восприятие в этом возрасте характеризуется анализом сложных форм объектов; развитие мышления сопровождается освоением мыслительных средств (схематизированные представления, комплексные представления, представления о цикличности изменений); развиваются умение обобщать, причинное мышление, воображение, произвольное внимание, речь, образ Я.

Подготовительная к школе группа (от 6-7 лет)

У дошкольников продолжает развиваться речь: её звуковая сторона, грамматический строй, лексика. Развивается связная речь. В высказываниях детей отражаются как расширяющийся словарь, так и характер обобщений, формирующихся в этом возрасте. Дети начинают активно употреблять обобщающие существительные, синонимы, антонимы, прилагательные и т.д.

К концу дошкольного возраста ребёнок обладает высоким уровнем познавательного и личностного развития, что позволяет ему в дальнейшем успешно учиться в школе.

2.5. Планируемые результаты освоения программы

УМК «Говорим по-татарски» (Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.)

Возрастная группа (возраст детей)
<i>средняя группа (4-5 лет)</i>
К концу учебного года дети должны знать словарный минимум (62 слова) и использовать их в лексике, использовать в речи предметы и различать их по признакам, составлять простые диалоги. Организовать сюжетно-ролевые игры: «Моя семья», «В магазине «Тэмле», «В магазине игрушек», «Приглашение в гости».
<i>старшая группа (5-6 лет)</i>
К концу учебного года дети должны знать слова по этим темам: «Яшелчэлэр» (Овощи), «Ашамлыклар» (Продукты), «Савыт-саба» (Посуда), «Киёмнэр» (Одежда), «Шэхси гигиена» (Личная гигиена), «Өй жиһазлары» (Мебель), уметь задавать и отвечать на вопросы: -Хэллэр ничек? (Как дела?) -Нинди? (Какой? Какая? Какое? Какие?) -Ничэ? (Сколько?) -Нэрсэ кирэк? (Что нужно?), организовать и проиграть сюжетные игры «Магазин», «Командир», «Угостим друзей». Считать до 10. Словарный запас детей должен составлять 107 слов.
<i>подготовительная группа (6-7 лет)</i>
К концу учебного года дети должны уметь самостоятельно задавать и отвечать на вопросы: -Хэллэр ничек? (Как дела?) -Нинди? (Какой? Какая? Какое? Какие?) -Ничэ? (Сколько?) -Нэрсэ кирэк? (Что нужно?) -Син кем? (Ты кто?) -Бу кем? (Это кто?) -Бу нэрсэ? (Что это?) -Нишли? (Что делает?) -Син нишлисең? (Что делаешь?) -Кая барасың? (Куда идешь?). Организовать сюжетные игры «Магазин», «Командир», «Угостим друзей», «В кафе», «День рождения», «Спортивный праздник», «Разговор по телефону». Словарный запас детей должен составлять 167 слов.

2.6. Педагогическая диагностика достижения планируемых результатов

Диагностика освоения Программы производится в начале и в конце учебного года, а в среднем возрасте - в конце учебного года с каждым ребенком индивидуально, при итоговых занятиях совместно со всеми детьми. Время не должно превышать 10-15 мин. Задания даются с учетом возрастных особенностей детей и объясняются на русском языке и должны быть интересными и завлекательными. Взрослый должен быть доброжелательным, подправляет и помогает ребенку при ответе. Диагностику можно проводить с использованием проекционной техники, раздаточным материалом. Новый материал не дается. Задания, игры, наглядный материал готовится заранее. Взрослый на каждое задание ставит баллы. В конце подводится итог баллов. Результаты диагностики используются для индивидуализации образования и оптимизации работы с группой детей.

В результатах диагностики по владению татарским (родным) языком выявляется уровень знаний детей и планируется дальнейшая работа с группой.

Определение уровня освоения программного материала в конце учебного года у детей среднего дошкольного возраста и в начале учебного года у детей старшего дошкольного возраста

Уку елы ахырында урганчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының «Минем өем» проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжэләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе/ Фамилия, имя ребенка	Биремнәр/Задания					Нәтижә/Результат	
		1	2	3	4	5	Баллар/ Баллы	Дәрәжә/ Уровень
		«Минем өем» проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, тагарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (исәнме, сау бул, рәхмәт)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)		
1.	Никита							
2.	Мария							
Нәтижэләрне билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7дән 3кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.				
Уртача дәрәжә 2дән 2,6га кадәр				Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.				
Уртачадан түбән дәрәжә 1дән 2гә кадәр				Аңлый, русча җавап бирә.				

Задания, при проверке знаний воспитанников
«Минем өем» проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
Использование лексического словарного запаса в разговорной речи по проекту
«Мой дом»
Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга
мөмкин булган биремнәр.

Дидактические игры. Дидактик уеннар.

1. Дидактическая игра «Это кто?»/ Дидактик уен «Бу кем?»(I вариант)

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай)

Уен эчтәлегә: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: -Бу кем? (-Эни...).

2. Дидактическая игра «Кого нет?» / Дидактик уен «Кем юк?»(II вариант)

(Лексика шул ук). Уен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: -Кем юк? (-Эби...)

Уенны интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәргә була)

3. Дидактическая игра «Что в корзине?» / Дидактик уен «Кәрзиндә нәрсә бар?»

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Уен эчтәлегә: Мияу кәрзин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: -Бу нәрсә? (-Алма...)

4. Дидактическая игра «Чего нет?» / Дидактик уен «Нәрсә юк?»

Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: -Нәрсә юк?. Бала нәрсә юклығын әйтергә тиеш. (-Алма...) Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрәп була.

5. Дидактик уен «Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт» (Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй). Уен эчтәлегә: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күрсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6. Дидактик уен «Исемен әйтсәң, бирәм»

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлегә: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны (рәсемне) күрсәтә, сорый: -Бу нәрсә? -Алма... ; -Бу кем? -Эти... Бала уенчык исемен дөрес әйтсә, аңа уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Дидактик уен «Серле янчык»

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлегә: Балага уенчыклар күрсәтелә, исемнәрен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8. Дидактик уен «Әйе-юк»

Сүзнен дөрес үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: -Бу нәрсә? -Аю...; -Бу аю? -Әйе, аю...; -Бу куян? -Юк, песи...

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, уенчык, әйберләрен үзлектән, аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңдый, русча җавап бирә.

Использование вежливых слов.

Ягымлы сүзләр куллану (исәнме, сау бул, рәхмәт).

Ситуатив күнегүләр:"

а) Ситуатив күнегү "Куян аюга кунакка килә".

Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?) "Исәнме, аю!".

б) Ситуатив күнегү "Куян аюда кунакта булды".

Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә әйтә?) "Сау бул, аю!".

в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау".

Акбайда (Мияуда) кунакта. Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, жиләк-жимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла".

Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга (Мияуга, курчакка, дустына) уенчык бүләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрен урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән (1-2)- аңлый, сорауга җавапны русча әйтә.

Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлеге: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Уенчык "ашый" башлый. Бала боерыкны дәрәс итеп үтәп күрсәтә)

Югары дәрәжә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дәрәс үти.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрен аңлап сөйләмдә куллану.

1. Дидактик уен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлегенә: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемен сыйфат билгесен белән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2. Дидактик уен "Тап, күрсәт һәм әйт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә. ("Чиста туп", "Пычрак аю"...). Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик уен "Курчакка бүләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. "Мә, зур туп", "Мә, кечкенә туп".

4. Дидактик уен "Дәрәс сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. Дидактик уен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.

- Ничә туп? - Биш туп.

Югары дәрәжә (2,7-3)- әйберләрен сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дәрәс әйтә.

Уртача дәрәжә (2-2.6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - әйберләрен билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръя итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

"Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -Исэнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. Уен ситуациясе "Кунак каршылыбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?"- Мин эби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". -Эби (бабай), кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)"- Исәнме,эби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?"- Эби (бабай), хәлләр ничек?- Әйбәт, рәхмәт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Эби (бабай), утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, эби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга("аша,эч") һәм сабуллашырга тәкъдим ителә.

3. Уен ситуациясе "Кунакларны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрәндәге 16 нчы биремне кулланып була.

4. Уен ситуациясе "Бер - береңне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком".

- Мә, алма, аша.- Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тәмле?- Әйе, тәмле.

Эш дәфтәрәндәге 6 нчы биремне кулланып була.

5. Уен ситуациясе "Уенчыклар илендә"

1. Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна.

- Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда.- Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир. - Мә, туп.

- Рәхмәт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

Определение уровня освоения программного материала в конце учебного года у детей старшего дошкольного возраста и в начале учебного года у детей подготовительных групп

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларынын “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем ясә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”, “исәнмесез”, “сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча җавап бирә.			

“Уйный – уйный үсэбэз” проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрэнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла).

Дидактические игры. Дидактик уеннар.

1. Дидактик уен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинка, чынаяк).

Уен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Уен эчтәлеге: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм жиләк-жимеш алып килгән. Куян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик уен “Нәрсә юк?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик уен “Дәресен гыйт”

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәренң исемен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй жиһазлары атамаларын аңлап дәрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

Ягымлы сүзләр куллану

(“Исэнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исэнмесез”, “Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

а) Поздоровайся с Акбаем.

б) Спроси как дела у Акбая.

в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.

г) Попрощайся с Акбаем.

д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрен урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, җавап бирә алмый.

Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2)– 1-2 сүз.

Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә. (Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләргә билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү. (Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. Дидактик уен “Ничә?”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. Дидактик уен “Дөрес сана”.

Тәрбияче уенчыклар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәре санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачадан түбән (1-2)– диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” сорауына аңлап җавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. Уен ситуациясе “Күнак каршылыбыз”.

а)Тәрбияче: К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”

- Мин Акбай.
- Позови Акбая.
- Акбай, кил монда.

б)У Акбая сегодня день рождения. Подари свою игрушку.

- Акбай, мә кызыл туп. - Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей. -Мә, аш (ботка) (аша).

г)Что бы съест угощение попроси ложку.

- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык.
- Рәхмәт.

3. Уен ситуациясе “Кибеттә”. Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир.
- Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә?
- Ике аю.
- Мә, ике аю.
- Рәхмәт.
- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2)–аңлый, русча җавап бирә.

Определение уровня усвоения программного материала в конце учебного года у детей подготовительных групп

**Уку елы ахырында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, тагарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”, “хәлләр ничек?”, “әйбәт”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгер, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.				
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр				Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмдә аралаша.				
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр				Аңлый, русча җавап бирә.				

“Без инде хэзер зурлар, мэктэпкэ илтэ юллар” проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

(Өйрэнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла).

Дидактические игры. Дидактик уеннар.

1. Дидактик уен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, этәч, үрдәк, аю).

Уен эчтәлегә: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“бүре”...)

2. Дидактик уен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мэктәп).

Уен эчтәлегә: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:

-Портфельдә нәрсә бар?- (“Дәфтәр бар”...)

3. Дидактик уен “Портфельдә нәрсә юк?”

Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик уен “Дәресен әйт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка, су).

Уен эчтәлегә: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрен атый.

Югары балл (2,7-3) — 10-14 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-6 сүз.

Ягымлы сүзләр куллану

(“Исэнме”, “Исэнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәге 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрен урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгәр, бие, җырла, йокла).

Дидактик уен: “Командир”

Эш дәфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Уен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)

б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)

в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй җиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

3. Дидактик үен “Нинди?”

Тикшерүдө сорауларны аерым кулланып та үткөрөргө була.
(Лексика: кызыл, сары, яшел, зэнгэр, ак, кара).

4. Дидактик үен “Сана”

Санау күнекмөлөрөн билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана.

Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана.

Уртачадан түбән (1-2)–русча жавап бирә.

**Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү,
инкарь итү, раслау)**

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Синә ничә яшь?- (6 (7) яшь).

2. Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертеп баетырга була)

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. Уен ситуациясе “Кая барасың?” (мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңге ашый.

4. Ситуатив күнегү.

- а) Син нишлисең?
- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, жырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2,6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2)–аңлый, русча жавап бирә.

Ш. Содержательный раздел

3.1. Содержание образовательной деятельности

Совместная образовательная деятельность с детьми осуществляется в режимных моментах в игровой деятельности в течение дня, в организованной форме обучения:

- в режимных моментах - во всех возрастных группах;
- на занятиях в группах старшего возраста 5-6 лет - 1 раз в неделю (+1раз в режиме дня),

в подготовительной к школе группе 6-7 лет - 2 раза в неделю (+1 в режиме дня).

Количество и продолжительность занятия устанавливаются в соответствии с СанПиН 1.2.3685-21, учетом возрастных и индивидуальных особенностей воспитанников групп.

Продолжительность занятий:

- для детей от 5 до 6 лет - не более 25 минут;
- для детей от 6 до 7 лет - не более 30 минут.

В группах детей младшего дошкольного возраста совместная образовательная деятельность организуется только с детьми татарской национальности и проводится в игровой форме в режимных моментах.

Количество занятий и СОД в неделю

Группы	Количество занятий	Совместная образовательная деятельность в режимных моментах
I младшая	-	2
II младшая	-	2
Средняя	-	2
Старшая	1	1
Подготовительная	2	1

3.1.1. Концепция и содержание УМК «Говорим по-татарски» (авторы Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С.) для детей 4-7 лет

Проект состоит из трех частей:

- «Минем өем» (для средней группы),
- «Уйный-уйный үсәбез» (для старшей группы),
- «Мәктәпкә илтәюллар» (для подготовительной к школе группы).

1. Проект “Минем өем” (4-5 лет)

Активные слова: эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Речевой образец: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)

Содержание проекта состоит из следующих тем:

- Семья/Гаилә
- Продукты/Ашамлыклар
- Игрушки/Уенчыклар
- Счет до 1-5/1-5кә кадәр саннар

2. Проект “Уйный – уйный үсәбез”. (5-6 лет)

Активные слова: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)

Речевой образец: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз).

Содержание проекта состоит из следующих тем:

- Овоци/Яшелчәләр
- Продукты/Ашамлыклар
- Посуда/Савыт- саба
- Одежда/Киёмнәр
- Личная гигиена/Шәхси гигиена
- Мебель/Өй жиһазлары
- Праздник “День рождения”/Бәйрәм “Туган көн”
- Праздник “Сабан туй”/Бәйрәм “Сабан туй”

3. Проект “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”. (6-7 лет)

Активные слова: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр, йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыим, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың?(пассив сүз)

Проектның эчтәлеге уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.

Календарно-тематическое планирование представлено в методическом пособии “Планирование деятельности по обучению дошкольников татарскому языку”, автор Зарипова З.М. и др., Казань: Татарское республиканское издательство “ХЭТЕР”, 2018г.:

- для детей средней группы 4- 5 лет –страницы 4-57;
- для детей старшей группы 5- 6 лет –страницы 58-89;
- для детей подготовительной группы 6-7 лет –страницы 90-168.

3.1.2. Планирование образовательной деятельности

Комплексно-тематическое планирование, 1ая младшая группа / Комплексы тематик план

Беренче кечкенэлэр төркеме

№	Проект темалары	Эшчэнлек төрлөрө	Эшчэнлек саны
1.	Танышу	Танышу	6
2.	Безнең балалар бакчасы	Аю белән куян кунакка килгән Куянга өй төзибез Курчагым “Үчтеки, үчтеки” такмагын уку Курчакның туган көне Карусельгә сәяхәт Минем матур тубым Әминә Бикчәнтәеваның “Туп-туп, тубыбыз” шигырен уку Уенчыклар кибетендә	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
3.	Көз	Көз житте Көзгә яфраклар ”Безнең Алсу “ сериясеннән рәсем карау Яшелчәләр Куян кунакка килгән “Шалкан” әкият Жиләк-жимешләр Әбидә кунакта Яшелчә бакчасында	1 1 1 1 1 1 1 1 1
4.	Мин - дөнъяның бер кешесе	Минем исемем бар Бу — мин Мин –дөнъяның бер кешесе	1 1 1
5.	Гаилә	Минем гаиләм Безнең гаилә Әйдәгез дуслашыйк Бу өйдә кем яши? Без чәбәкәй итәбез Уйнарга яратабыз	1 1 1 1 1 1

		“Гаилә” рәсемен карау Шәйхи Маннурның “Яратам” шигырен уку Әйдәгез уйныйбыз	1 1 1
6.	Кыш	Ап-ак кар ява Алсу урамга жыена Кар бабай ясау Кыш рәсемен карау Кар ява А.Алиш “Куян кызы”	1 1 1 1 1 1
7.	Яңа ел бәйрәме	Яшел чыршы Әминә Бикчәнтәеваның «Беренче адым» шигырен уку Чыршы бизибез Куян чыршы янында Купшы чыршы Без музыка залында	1 1 1 1 1 1
8.	Минем әйләнә - тирәм	Яраткан уен бүлмәбез Алсу бүлмәсе Безнең урам Безнең апа Алсу авырган Алсуда кунакта Безнең йортта кемнәр яши? Йорт кошлары Хайваннарны чакыру Маэмаем М.Жәлилнең “Әтәч” шигырен уку Гав исемле мәче баласы Габдулла Тукай “Гали белән Кәжә” “Чуар тавык” әкият Әкияттә кунакта	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
9.	Әтиләр-бабайлар	Зур гаилә Безнең әтиләр һәм абыйлар	1 1

		Бабайга кунакка барабыз Машина Самолет Булатның машинасына гараж ясау	1 1 1 1
10.	Әниләр-әбиләр	Кибеткә бару Әбидә кунакта Безнең әниләр Алсуны табибка алып барабыз Табибка барабыз Курчакны йоклату	1 1 1 1 1 1
11.	Халык ижаты	Хайваннарны чакыру ”Йомры икмәк” рус халык әкиятен уку “Шалкан” әкиятен уку “Камыр малай” әкиятен сөйләү “Теремкәй” рус халык әкиятен уку Өч аю	1 1 1 1 1 1
12.	Яз	Урамда яз Яз житә Яз Жәнлекләр урманда яшиләр Язгы урманда Агачлар Агачлар Каргалар Кошлар Яз килде Кояш, чык, чык! “Урманда зур концерт”	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
13.	Жәй	Бүлмә гөлләре Бүлмә гөлләре Мультфильмда кунакта Куаклар Чәчәкләр	1 1 1 1 1

		Балалар бакчасы ишек алдында Экология сукмагы буенча сәяхәт Су белән уен Мультфильмда кунакта Рәхмәт, жәй! Әнәс Кариның “Чебиләр” шигырен уку Уеннар	1 1 1 1 1 1 1
			105 сәгать

**Планирование образовательной деятельности
в ходе режимных процессов, самостоятельной деятельности, индивидуальной работы с детьми 2-3 лет**

ТАНЫШУ						
Үткәру вакыты	Тема	Бурычлар	Лексик доза	Эш төрләре	Индив-ль эш	Күрсәтмәлелек
Сентябрь I атна 1.1	Танышу	1. Дустанә мөнәсәбәт булдыру. 2. Ана телен белү дәрәжәләрен тикшерү. 3. Балаларның сөйләм күнекмәләрен ачыклау.	Исәнме - Мин Римма апа -Син кем? -Мин Алия Сау бул	1. Балалар белән исәнләшү, танышу 2. Дидактик уен: “Син кем?” 3. Сабуллашу		
1.2	Танышу	1. Аралашу теләге уяту. 2. Исәнләшү һәм сабуллашу күнекмәләре булдыру. 3. Балаларны тәрбияче сөйләмен аңлый белергә өйрәтү.	-Исәнме -Мин- куян -Син кем? -Мин Алсу; -Сау бул	1. Ситуация: “Куян кунакка килә” 2. Дидактик уен: “Син кем?” 3. Хәрәкәтле уен: “Куян ничек сикерә?”		Уенчык куян
1.3	Танышу	1. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү	-Мин – аю. - Син кем?	1. Ситуация: “Аю кунакка килә”		Уенчык аю

		2. Диалогик сөйләм күнекмэләрен үстерү 3. Сорауларга аңлап һәм дөрөс җавап бирергә өйрәтү	-Мин Марат	2. Дидактик уен: “Син кем?” 3. Хәрәкәтле уен: “Аю ничек йөри?” (ашый, йоклый)		
ТАНЫШУ						
Сентябрь И атна 2.1	Танышу	1. Бер-береңне тыңлый белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Хәтер сәләтен үстерү. 3. Сорауларга аңлап җавап бирә алуларына ирешү.	Исәнме, сау бул - Син кем? -Мин Марат	1. Уен ситуациясе: “Мияу кунакка килә”. 2. Сүзле уен: “Исеңне җырлап әйт”.: 3. Дидактик уен: “Син кем?” 4. Хәрәкәтле уен: “Мияу ничек кычкыра?” (йөри, ашый)		Уенчык Мияу
2.2	Танышу	1. Ана телендә сөйләшкә теләк уяту. 2. Гади сорауларга дөрөс җавап бирергә өйрәтү. 3. Яңа сүзләр хисабына сүз байлыган арттыру.	Исәнмесез, сау булыгыз -Син кем? - Мин Алсу	1. Уен ситуациясе: “Әйдәгез, танышабыз” 2. Сүзле уен: “Исеңне җырлап әйт” 3. Дидактик уен: “Син кем?”		Уенчык Мияу
2.3	Танышу	1. Тыңлай белү сыйфаты тәрбияләү. 2. Өйрәнгән сүзләргә сөйләмдә ныгыту. 3. Яңа сүзләр белән танышуны дәвам итү.	Мин малай мин кыз мин Алия	1. Балалар белән танышуны дәвам итү. 2. Сүзле уен: “Син кем?”, “Мин малай, мин кыз” (балаларга рәсемнәр таратыла)		Таратма рәсемнәр: кыз, малай

БЕЗНЕҢ БАЛАЛАР БАКЧАСЫ						
Сентябрь III атна 3.1	Аю белән куян кунакка килгән	1. Уенчыкларга сак караш тәрбияләү. 2. Сүз байлыгын үстерү. 3. Уенчык исемнәре белән танышуны дәвам итү.	Машина -Мин – аю. - Син кем? -Мин Марат	1. Ситуация: “Аю белән куян машинага утырып кунакка киләләр” 2. Дидактик уен: “Син кем?” “Нәрсә юк?” 3. Уенчыклар белән уйнау		Уенчыклар: аю, куян, машина
3.2	Куянгга өй төзибез	1. Уенчыкларга сак караш тәрбияләү. 2. Күнегүләр аша авазларны дәрәс әйтергә күнектерү. 3. Сүз байлыгын активлаштыру.	Зур, кечкенә -Шакмак зурмы (кечкенәме)? -Әйе, зур -Мә, зур шакмак	1. Ситуация: “Куянгга өй кирәк” 2. Дидактик уен: “Зур, кечкенә” 3. Дидактик уен: “Өй төзибез”		Зур, кечкенә шакмаклар, уенчык машина
3.3	Курчагым	1. Уенчыкларга сак караш тәрбияләү. 2. Татар телен өйрәнүгә кызыксыну уяту. 3. Яңа сүзләрне сөйләмгә керту: нинди сүзләр?	Исәнмесез, матур, курчак -Син кем? -Мин Алсу -Аю ничек йөри? (куян)	1. Ситуация: “Алсу кунакка килә” 2. Исәнләшү 3. Уен: “Син кем?” 4. Хәрәкәтле уен: “Күрсәт әле, үскәнем”		Алсу курчак CD диск “Жырлый-жырлай уйныйбыз”(2-3 яшь) №8

БЕЗНЕҢ БАЛАЛАР БАКЧАСЫ						
Сентябрь IV атна	“Үчтеки, үчтеки” такмагын уку	1. Унай халәт тудыру. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен үстерү. 3. Шигъри әсәрнең	Кыз, малай -Исәнме. Мин малай -Син кем?	1.Ситуация: “Кыз белән малай кунакка килгән” (Танышу) 2. Такмак уку:		Ширма, кыз курчак Ф. В. Хәзрәтова

4.1		эчтәлеген аңларга өйрәтү.	-Мин кыз -Сау бул	”Үчтеки, үчтеки “ 3. Хәрәкәтле уен: “Курчакларны машинада йөртү”		“Туган телдә сөйләшәбез”, 2-3 яшь, 142 нче бит
4.2	Курчакның туган көне	1. Үз-үзеңне әдәпле тоту күнекмәләре тәрбияләү. 2. Тәрбияче соравына дөрәс җавап алу күнекмәләрен үстерү. 3. Тәрбияченең соравы буенча уенчыларны зурлыгы буенча табып китерә белергә өйрәтү.	Матур, курчак, аю, куян -Мә, туп	1. Ситуация: “Курчакның туган көне” 2. Дидактик уен: “Бүлөк бирәбез” 3. Жыр тыңлау: «Карусель»		Курчак CD диск, проект “Минем өем” №.47
4.3	Карусельгә сәяхәт	1. Ана теленә уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Тыңлый, карый белү сәләтен үстерү. 3. Анимацион сюжетның эчтәлеген аңларга ярдәм итү.	Кечкенә куян Матур курчак Зур аю	1. Анимацион сюжет карау 2. Жыр җырлау: «Карусель»		DVD диск “Татарча сөйләшәбез” проект “Минем өем”, 4-5 яшь, №7

БЕЗНЕҢ БАЛАЛАР БАКЧАСЫ

Октябрь I атна 1.1	Минем матур тубым	1. Уенчыларга сакчыл караш тәрбияләү. 2. Сөйләм телен үстерүне дәвам итү. 3. Сорауга аңлап җавап бирергә өйрәтү.	Туп, сикер -Син кем? -Мин Алсу -Туп зурмы? -Әйе, зур	1. Уен: “Серле капчык” 2. Дидактик уен: “Нинди туп?” 2. Туп белән уен: “ Син кем?” 3. Жыр тыңлау: “Туп”		Уенчык туплар CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №3
---	------------------------------	---	--	--	--	---

			-Туп нинди? -Туп зур (кечкенә)			
1.2	Әминә Бикчәнтәеваның “Туп-туп, тубыбыз” шигырен уку	1. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, хәтерен, уңай эмоцияләрне үстерү. 3. Таныш предметларны таный һәм атый белергә өйрәтү.	Матур Туп Зур Кечкенә	1. Уен: ”Тылсымлы янчык” 2. Дидактик уен: “Мин әйтәм, син күрсәт” 3. Хәрәкәтле уен: ”Туп-туп-тубыбыз” 4. Туплар белән уйнау		“Тылсымлы “янчык, зур һәм кечкенә туплар; Ф. В. Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез”, 2-3 яшь, 143 нче бит
1.3	Уенчыклар кибетендә	1. Игътибарлылык, күзәтүчәнлек тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләм телен үстерүне дәвам итү. 3. Балаларның белемнәрен активлаштыру.	Куян Машина Курчак Туп Аю -Туп бир әле - Рәхмәт	1. Ситуация: “Кибеткә барабыз” 2. Сүзле уен: “Сорап ал” 3. Яраткан уенчыклар белән уйнау		Уенчыклар

КӨЗ						
Октябрь II атна 2.1	Көз жигте	1. Көзгә табигатькә соклану хисләре тәрбияләү. 2. ”Ө” авазының әйтелешенә игътибар итү.	Көз, яфрак, матур, зур, кечкенә, бер, күп	1. Көз рәсемен карау 2. Дидактик уен: “Бер-күп?” 3. Хәрәкәтле уен: “Кем күбрәк жыя?”		Яфраklar, Көз рәсеме, кәрзин

		3. Тәрбияченең сөйләмен тыңлый һәм аңлай белергә өйрәтү.				
2. 2	Көзгә яфраклар	1. Көзгә табигатькә соклану хисләре тәрбияләү. 2. Тәрбиячене тыңлай белү осталыгын үстерү. 3. Табигатьтәге үзгәрешләр турында гади күзаллауларын формалаштыру.	Яфраклар, көз; - Кәрзиндә нәрсә бар? - Яфрак бар	1. Ситуация: “Куян килә” 2. Уен: ”Кәрзиндә нәрсә бар?” 3. Хәрәкәтле уен: “Кем күбрәк жыя?” 4. Яфраклар белән бию		Куян, кәрзин, яфраклар CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №7
2. 3	”Безнең Алсу “ сериясеннән рәсем карау	1. Картинаны кызыксынып карау теләге уяту. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен, тәрбияче күрсәтмәләрен ишетә һәм үти белүләрен үстерү. 3. Картинаның эчтәлегенә буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү.	Машина, курчак, жылы, салкын	1. Исәнләшү 2. Жыр тыңлау: ”Яфрак бәйрәме” 3. Рәсем карау 4. Хәрәкәтле уен: “Кем күбрәк жыя?”		”Безнең Алсу “ рәсеме; CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №7; Ф. В. Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез”, 2-3 яшь, 44 нче бит
КӨЗ						

<p>Октябрь III атна 3.1</p>	<p>Яшелчэлэр</p>	<p>1. Бергә уйнау теләге уяту. 2. Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру. 3. Балаларны яшелчэләрнең исемнәре белән таныштыру.</p>	<p>Кишер Суган -Бу нәрсә? -Кишер (суган) -Мә, куян кишер -Рәхмәт</p>	<p>1. Ситуация: “Бакчага барабыз” 2. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Яшелчә жыю” “Куянный сыйлау”</p>		<p>Көз булып килгән тәрбияче; кишер, суган, кыяр муляжлары, кәрзин</p>
<p>3.2</p>	<p>Куян кунакка килгән</p>	<p>1. Балаларда кунакчыллык тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Яңа сүзләр өйрәтү.</p>	<p>Кәбестә Зур Тәмле - Куян, мә, кәбестә.</p>	<p>1. Ситуация: “Кәбестә күтәргән куян керә” 2. Дидактик уен: “Бу нәрсә?” “Бер-күп” 3. Уен ситуациясе: “Куянный сыйлау”</p>		<p>Уенчык куян, кәбестә муляжы</p>
<p>3.3</p>	<p>“Шалкан” әкиятә</p>	<p>1. Күтәренке кәф булдыру. 2. Гади грамматик конструкцияләрен истә калдыру. 3. Әкиятнең идеясен аңларга ярдәм итү.</p>	<p>Зур Кечкенә Кил монда</p>	<p>1.Анимацион сюжет карау 2.Әңгәмә (сорауларга җавап бирү)</p>		<p>DVD диск “Татарча сөйләшәбез” проект “Минем өем”, (4-5 яшь)№3</p>
<p>КӨЗ</p>						

<p>Октябрь IV атна 4.1</p>	<p>Жилэк-жимешлэр</p>	<p>1. Иптэшлэренэ карата жылы мөнэсэбэт тәрбиялөү. 2. Сорауларга жавап бирү осталыгын үстерү. 3. Яңа сүзлэр өйрөтү.</p>	<p>Алма Груша Банан -Алма бир эле (груша, банан) -Рэхмэт</p>	<p>1. Ситуация: “Алсу күчтәнэчлэр алып килгән” 2. Дидактик уен: “Бу нәрсә?” 3. Уен: “Сорап ал”</p>	<p>Алсу исемле курчак, кәрзингә салынган алма, груша, банан Ф. В. Хэзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез”, 2-3 яшь, 43 нче бит</p>
<p>4.2</p>	<p>Әбидә кунакта</p>	<p>1. Табын янында әдәпле булу күнекмэләре тәрбиялөү. 2. Диалогик сөйләм күнекмэләрен үстерү. 3. Ашамлык исемнәрен сөйләмдә куллану.</p>	<p>Алма Груша Банан - Кил монда -Мә, алма -Рэхмэт</p>	<p>1. Ситуация: “Әбидә кунакта” 2. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Бер-күп” 3. Уен ситуациясе: “Сыйлану”</p>	<p>“Әби” булып киенгән тәрбияче; ашамлык муляжлары</p>
<p>4.3</p>	<p>Яшелчә бакчасында</p>	<p>1. Олылар хезмәтенә хөрмәт тәрбиялөү. 2. Яңа сүзләрен сөйләмдә дәрәс куллану. 3. Өйрәнелгән сүзләрен сөйләмдә дәрәс кулланырга өйрөтү.</p>	<p>Барлык өйрәнелгән яшелчәләр: Кишер Суган Кәбестә</p>	<p>1. Ситуация: “Бакчага барабыз” 2. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Нәрсә юк?” 3. Хәрәкәтле уен: “Күрсәт әле, үскәнем”</p>	<p>Яшелчә муляжлары З.М. Зарипова, методик кулланма “Үстерешле уеннар”, 10 нчы бит</p>

МИН - ДӨНЬЯНЫҢ БЕР КЕШЕСЕ

--	--	--	--	--	--

<p>Ноябрь</p> <p>I атна</p> <p>1.1</p>	<p>Минем исемем бар</p>	<p>1. Дустанэ мөнэсэбэт тәрбияләү.</p> <p>2. Балаларның хәтерен, игътибарын үстерү.</p> <p>3. Баланы үзенә исемен әйтергә өйрәтүне дәвам итү, исемнәрне истә калдыру.</p>	<p>Песи</p> <p>-Син кем?</p> <p>-Мин Азат</p> <p>-Кем юк?</p> <p>-Айгөл юк.</p>	<p>1. Ситуация: “Мияу исемле пси ишек шакый”</p> <p>2. Исәнләшү</p> <p>3. Сүзле уеннар: “Син кем? “Кем юк?” (түгәрәктә)</p>		<p>Мияу исемле уенчык пси, зур яулык</p> <p>Ф. В. Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез”, 2-3 яшь, 53 нче бит</p>
<p>1.2</p>	<p>Бу — мин</p>	<p>1. Культура- гигиена күнекмәләрен үтәү теләге тәрбияләү.</p> <p>2. Гәүдә өлешләренә атамалары хисабына балаларның сүзлеген активлаштыру.</p> <p>3. Организм һәм аның өлешләре турында балаларда күзаллау формалаштыру.</p>	<p>Баш</p> <p>Күз</p> <p>Борын</p> <p>Кул</p> <p>Аяк</p>	<p>1. Ситуация: “Мияу тылсымлы тартма алып килгән”</p> <p>2. Курчакның гәүдә өлешләрен карау, дәрәс итеп әйтү (индивидуаль һәм күмәк кабатлаулар)</p> <p>3. Уен: “Мин әйтәм, син күрсәт”</p>		<p>Мияу исемле уенчык пси, курчак</p> <p>Ф. В. Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез”, 2-3 яшь, 54 нче бит</p>
<p>1.3</p>	<p>Мин –дөнъяның бер кешесе</p>	<p>1. Ана телдә сөйләшергә теләк уяту</p> <p>2. Хәтер сәләтен үстерү</p> <p>3. Өйрәнгән сүзләренә аңлап әйтә белүләренә ирешү</p>	<p>Баш</p> <p>Күз</p> <p>Борын</p> <p>Кул</p> <p>Аяк</p>	<p>1. Уен: “Мин әйтәм, син күрсәт”</p> <p>2. Сүзле уеннар: “Син кем? “Кем юк?” (түгәрәктә)</p> <p>3. Жыр тыңлау: “Бу-мин”</p>		<p>CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №14</p>

ГАИЛӘ

<p>Ноябрь II атна 2.1</p>	<p>Минем гаиләм</p>	<p>1. Гаилә әгъзаларына хөрмәт хисе тәрбияләү. 2. Сорауларга аңлы рәвештә җавап бирергә өйрәтү. 3. Гаилә әгъзаларына кагылышлы сүзләрне кулланышка кертү.</p>	<p>Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз - Бу кем? - Әти юк - Кем юк? - Әни юк</p>	<p>1. Гаилә рәсеме буенча әңгәмә 2. Дидактик уеннар: “Бу кем?” “Кем юк?” 3. Бармак уены: “Гаилә”</p>		<p>Гаилә рәсеме, CD диск, проект “Минем өем”, трек №.22</p>
<p>2.2</p>	<p>Безнең гаилә</p>	<p>1. Уеннарга катнашу теләге уяту. 2. Диалогик сөйләм аша сүз байлыгын үстерү. 3. Рольләргә бүлөп уйнарга өйрәтү.</p>	<p>Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз - Бу кем? - Бабай - Кем юк? - Әти юк</p>	<p>1. Бармак уены: “Гаилә” 2. Дидактик уеннар: “Бу кем?” “Кем юк?” (түгәрәктә)</p>		<p>CD диск, проект “Минем өем”, трек №.22</p>
<p>2.3</p>	<p>Әйдәгез дуслашыйк</p>	<p>1. Әдәплелек сыйфатлары тәрбияләү. 2. Хәтер сәләтен үстерү. 3. Яңа сүзләр өйрәтү.</p>	<p>- Хәлләр ничек? - Әйбәт</p>	<p>1. Уен ситуациясе: “Хәлләр ничек?” 2. Анимацион сюжет карау: “Әйдәгез дуслашыйк”</p>		<p>DVD диск “Татарча сөйләшәбез” проект “Минем өем”, 4-5 яшь, №1</p>

ГАИЛӘ

<p>Ноябрь</p> <p>III</p> <p>атна</p> <p>3.1</p>	<p>Бу өйдө кем яши?</p>	<p>1. Өлкәннөргө карата хөрмәт хисләре тәрбияләү.</p> <p>2. Сүзләргә отып алу аша хәтер, зигән үстөрү.</p> <p>3. Сорауларга аңлап жавап бирергә өйрәтү.</p>	<p>Әби, бабай, әти, әни, малай, кыз</p> <p>-Кем юк?</p> <p>-Азат юк</p> <p>-Әби юк</p> <p>-Сау бул, бабай (әби, әти, әни...)</p>	<p>1. Дидактик уен: “Өйдө кем яши?” (бала туры килгән рәсемне табып күрсәтә)</p> <p>2. Хәрәкәтле уен: “Кем юк?”</p> <p>3. Аудиоязма тыңлау: “Бу өй матур”</p> <p>4. Сабуллашу</p>		<p>Өй, гайлә әгъзалары, рәсемнәре, битлекләр, зур яулык</p> <p>CD диск, проект “Минем өем”, трек №.63</p>
<p>3.2</p>	<p>Без чәбәкәй итәбез</p>	<p>1. Балалар арасында үзара уңай мөнәсәбәт тәрбияләү.</p> <p>2. Балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга булышу.</p> <p>3. Ашыкмыйча, аңлаешлы итеп, сүзләргә дәрәс әйтәргә өйрәтү.</p>	<p>Әби, бабай, әти, әни, кыз, малай</p> <p>Чәп-чәп-чәбәкәй</p> <p>Безнең Алия бәләкәй....</p>	<p>1. Дидактик уен: “Бу кем?”</p> <p>2. Чәбәкәй уены әйтү:</p> <p>3. Сабуллашу</p>		<p>Гайлә рәсемнәре</p> <p>CDдиск, проект “Минем өем”, трек №.22</p>
<p>3.3</p>	<p>Уйнарга яратабыз</p>	<p>1. Өйрәнелгән лексиканы балаларның актив сөйләменә күртү.</p> <p>2. Тыңлый белү сәләтен үстөрү.</p> <p>3. Анимацион сюжетның эчтәлеген аңларга ярдәм итү.</p>	<p>-Син кызмы? (мы)</p> <p>-Юк</p> <p>-Син малаймы?</p> <p>-Әйе</p>	<p>1.Сүзле уен: “Син кем?”</p> <p>“Мин малай, мин кыз”</p> <p>2. Анимацион сюжет карау: “Качышлы уйнайбыз”</p>		<p>DVD диск “Татарча сөйләшәбез” проект “Минем өем”, 4-5 яшь, №2</p>
<p>ГАИЛӘ</p>						

<p>Ноябрь IV атна 4.1</p>	<p>“Гаилә” рәсемен карау</p>	<p>1. Гаилә әгъзаларына ихтирамлылык хисләре тәрбияләү. 2. Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Сөйләм күнекмәләрен активлаштыру.</p>	<p>Әби, бабай, әти, әни, кыз, малай -Син кызмы? -Юк -Син малаймы? -Әйе</p>	<p>1. “Гаилә” рәсемен карау 2. Дидактик уеннар: ”Кем юк?” “Мин малай, мин кыз” 3. Сүзле уен: “Чәбәкәй”</p>		<p>Магнитлы такта, таратма рәсемнәр “Гаилә” рәсеме</p>
<p>4.2</p>	<p>Шәйхи Маннурның “Яратам” шигырен уку</p>	<p>1. Гаиләгә хөрмәт хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, кабул итү сәләтен үстерү. 3. Шигырьнең әчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү.</p>	<p>Курчак Бәби</p>	<p>1. Курчак белән танышу 2. Дидактик уен: ”Бу кем?” 3. Уку: “Яратам” шигыре 4. Бармак уены: “Гаилә</p>		<p>Курчаклар Хрестоматия “Балачак аланы” 74 нче бит</p>
<p>4.3</p>	<p>Әйдәгез уйныйбыз</p>	<p>1. Балаларда мөстәкыйльлек тәрбияләү. 2. Балаларның кабул итү сәләтен, игътибарын үстерү. 3. Өйрәнелгән сүзләргә сөйләмдә куллану.</p>	<p>Әби Бабай Әти Әни Кыз Малай</p>	<p>1. Сүзле уен: “Чәбәкәй” 2. Дидактик уен: ”Син кем?” “Дәрәс әйт” “Мин әйтәм, син күрсәт” 3. Хәрәкәтле уен: “Кем юк?”</p>		<p>Зур яулык, битлекләр</p>
<p>КЫШ</p>						

Декабрь 1 атна 1.1	Ап-ак кар ява	1. Кышкы табигатькэ соклану хисе тәрбияләү. 2. Сүз байлыгын, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү. 3. Кар һәм аның үзлекләре белән таныштыру.	Кар ява Кыш Күп Аз	1. Тәрәзә аша урамны күзәтү 2. Хәрәкәтле уен: “Кар бөртекләре белән уйнау” (кар бөртекләре очырту) 3. Сүзле уен: “Аз-күп”		Кар бөртекләре
1.2	Алсу урамга жыена	1. Башкаларга ярдәм итү теләген тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерләвен үстерү. 3. Балаларның кышкы киёмнәр белән таныштыру.	Башлык Куртка Шарф Салкын Ки	1. Ситуация: “Алсу исемле курчак урамга жыена” 2. Дидактик уен: “Тылсымлы тартма” 3. Дидактик уен: “Бу нәрсә?” 4. Курчакка киенергә булышу		“Тылсымлы” тартма, курчак, киёмнәр
1.3	Кар бабай ясау	1. Балаларда бергә уйнау теләге уяту. 2. Кабул итү сәләтен үстерү. 3. Балаларның кыш турындагы белемнәрен киңәйтү.	-Курчак (аю, куян) нишли? -Курчак чана шуа Кар ява, ява, ява Кар ята, ята, ята Кар салкын, кар чиста	1. Сүзле күнегү: “Кар ява” 2. Ситуация: “Курчак чана шуа” 3. Бю: “Кар бөртекләре”		Уенчыклар: курчак, аю, куян, чана CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №1
КЫШ						
Декабрь II атна 2.1	Кыш рәсемен карау	1. Сорауларга дөрес җавап бирү омтылышы уяту. 2. Балаларның игътибарын үстерү. 3. Кыш турындагы белемнәрен киңәйтү.	Кыш Салкын Кар Аз Күп Кар бөртекләре	1. Кыш рәсеме карау 2. Сораулар буенча әңгәмә 3. Сүзле күнегү: “Кар ява” 4. Хәрәкәтле уен: “Кар бөртекләре жыю”		Кыш рәсеме
2.2	Кар ява	1. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	Кар бөртекләре Кар	1. Уен ситуациясе: “Идәндә, агачта кар		Кар бөртекләре

		2. Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Ел фасылларының характерлы үзенчәлекләре белән таныштыру.	Аз Күп Салкын	бөртекләре” 2. Әңгәмә 3. Хәрәкәтле уеннар: “Кар бөртекләре жыю” “Кар бөртекләре булып бию”		CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №18
2.3	А.Алиш “Куян кызы”	1. Татарча мультфильмнар аша татар теленә кызыксыну уяту. 2. Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Әкиятне кызыксынып карарга, эчтәлеген аңларга ярдәм итү.	Куян Кыш Салкын Кар	1. Уен ситуациясе: “Аягы бәйләнгән куян керә” 2. Мультфильм карау: “Куян кызы”		Уенчык куян DVD диск Мультфильмнар (интернет)
ЯҢА ЕЛ БӘЙРӘМЕ						
Декабрь III атна 3.1	Яшел чыршы	1. Чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләү. 2. Тәрбиячә сорауына җавап бирү осталыгын үстерү. 3. Яңа ел бәйрәме турында мәгълүмат бирү.	Чыршы Матур Зур Кечкенә -Чыршы нинди? -Зур (матур, кечкенә)	1. Чыршы янында әйләнеп бию 2. Сүзле уен: “Чыршыга матур сүзләр әйттик!» 3. «Тылсымлы капчык»тагы конфетлар белән сыйлану		Ясалма уенчык чыршы CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №16
3.2	Әминә Бикчәнтәеваның «Беренче адым» шигырен уку	1. Күмәк эшчәнлек күнекмәсе тәрбияләү. 2. Сорауларга җавап бирү күнекмәсен үстерү. 3. Шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, авыр әйтешле кайбер сүзләрне дөрес әйтергә өйрәтү.	Чыршы Матур Зур Кечкенә	1. Булачак Яңа ел бәйрәме турында әңгәмә, рәсенәр карау 2. Шигырьне уку 3. Бию: “Тәпи-тәпи” (үрмәләп йөрү) 4. “Кояш нурлары ясьйбыз” (куллар белән)		Ф. В. Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез”, 2-3 яшь, 154 нче бит CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №11
3.3	Чыршы бизибез	1. Чыршы уенчыкларына	Чыршы	1. Чыршыны бизәү		Уенчык чыршы,

		карата сакчыл караш тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү. 3. Яна ел бәйрәме турындагы күзаллауларын басту.	Матур Зур Кечкенә -Чыршы нинди? -Зур (матур,кечкенә)	2. Сүзле уен: “Чыршыга матур сүзләр әйттик” 3. Жыр тыңлау: “Чыршы янында”		чыршы уенчыклары CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №16
--	--	--	--	--	--	--

ЯҢА ЕЛ БӘЙРӘМЕ

Декабрь IV атна 4.1	Куян чыршы янында	1. Нәфис сүз белән кызыксыну тәрбияләү. 2. Игътибарлыкны үстерү. 3. Сөйләмдә бәйлек сүзләрне кулланырга, сорауларга җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү.	Куян Төлке	1. Ситуация: “Куян чыршы янында” 2. Хәрәкәтле уен: “Куяннар һәм төлке” 3. Сабуллашу		Уенчыклар Ф.В.Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез”, (2-3 яшь) 113 нче бит CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №30
4.2	Купшы чыршы	1. Табигатькә соклану хисләре тәрбияләү. 2. Сорауларга җавап бирү осталыгын, игътибарны үстерү. 3. Сыйфатларны дәрәҗәләп кулланырга күнектөрү.	Куян Аю	1. Ситуация: “Куян, аю бәйрәмгә килгәннәр” 2. Дидактик уен: “Бу кем?” 3. Хәрәкәтле уен: “Күрсәт әле, үскәнем”		Бизәлгән чыршы, каз, этәч битлекләре
4.3	Без музыка залында	1. Балаларда эстетик хисләр тәрбияләү. 2. Кабул итү сәләтен, күзәтүчәнлеген үстерү. 3. Балаларның сүзлеген активлаштыруны дәвам итү.	Чыршы	1. Бизәлгән музыка залын, чыршыны күзәтү 2. Дидактик уен: “Бу нәрсә?” 3. Чыршы тирәли әйләнү		Бизәлгән музыка залы CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №16

МИНЕМ ӘЙЛӘНӘ - ТИРӘМ

--	--	--	--	--	--	--

<p>Январь</p> <p>V атна</p> <p>5.1</p>	<p>Безнең йортта нәрсэләр нәр яши?</p>	<p>1. Йорт хайваннарына карата кайгыртучанлык тәрбияләү.</p> <p>2. Сүз байлыгын арттыру.</p> <p>3. Уенчыкларга нигезләнеп йорт хайваннарын таний һәм аера белергә өйрәтү.</p>	<p>Песи</p> <p>Эт</p> <p>Сыер</p>	<p>1. Ситуация: “Авылга кунакка барабыз”</p> <p>2. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?”</p> <p>“Мин әйтәм-син күрсәт”</p>		<p>Уенчык хайваннар: песи, эт, сыер</p>
<p>5.2</p>	<p>Йорт кошлары</p>	<p>1. Йорт кошларына карата шәфкатьлелек тәрбияләү.</p> <p>2. Кабул итү сәләтен, тыңлау осталыгын үстерү.</p> <p>3. Тавышлары буенча йорт кошларын танырга һәм исемнәрен атарга өйрәтү.</p>	<p>Үрдәк: Бак-бак</p> <p>Каз</p> <p>Ыс-с</p>	<p>1. Су белән уен: “Кошлар суда йөзәләр”</p> <p>2. Ситуация: “Кошлар судан чыгалар, канат кагыналар, очалар”</p> <p>3. Хәрәкәтле уен: “Үрдәк-каз ничек йөри?”</p> <p>4. Сүзле уен: “Кошлар ничек кычкыра?”</p>		<p>Уенчык йорт кошлары муляжлары, савыт белән су</p>
<p>5.3</p>	<p>Хайваннарны чакыру</p>	<p>1. Йорт хайваннарына ярату хисе тәрбияләү.</p> <p>2. Авазларның дөрес әйтелешенә игътибар итү.</p> <p>3. Хайваннарны тавышлары, тышкы кыяфәтләре буенча таний белергә өйрәтү.</p>	<p>Сыер: Му-му</p> <p>Кәжә: Мә-ә</p> <p>Мияу</p> <p>Һау-Һау</p>	<p>1. Дидактик уен: “Кем ничек кычкыра?”</p> <p>“Бу нәрсә?”</p> <p>2. Сүзле уен: “Хайваннарны чакыру”</p> <p>3. Хәрәкәтле уен: “Күрсәт әле, үскәнем”</p>		<p>Уенчыклар: песи, эт, сыер</p>

МИНЕМ ӘЙЛӘНӘ - ТИРӘМ

<p>Февраль</p> <p>I атна</p> <p>1.1</p>	<p>Маэмаем</p>	<p>1. Эткэ карата миһербанлылык тәрбияләү.</p> <p>2. Таныш түгел сүзләр хисабына балаларда актив сүзлек булдыру.</p> <p>3. Рәсемдәрге сурәتلәрне танып аңларга ярдәм итү.</p>	<p>Эт Эт баласы Зур Кечкенә</p> <p>-Мә, эт, ипи аша -Рәхмәт</p>	<p>1. Рәсем эчтәлеге буенча әңгәмә</p> <p>2. Хәрәкәтле уен: “Эт һәм эт балалары”</p> <p>3. Сүзле уен: “Сыйлау”</p>	<p>“Эт һәм көчәкләр” рәсеме, уенчык эт һәм эт баласы</p> <p>Ф.В. Хәзрәтова, “Туган телдә сөйләшәбез”, 2-3 яшь, 154 нче бит</p>	
<p>1.2</p>	<p>Муса Жәлилнең “Этәч” шигырен уку</p>	<p>1. Йорт кошларына карата шәфкатьлелек тәрбияләү.</p> <p>2. Эмоциональ уйнау осталыгын үстерү.</p> <p>3. Тавышлары буенча йорт кошларын танырга һәм исемнәрен атарга өйрәтү.</p>	<p>Этәч Кикрикүк</p> <p>- Этәч, кил монда -Мә, ипи, аша -Рәхмәт</p>	<p>1. Ситуация: “Этәч кунакка килә”</p> <p>2. Шигырь уку: “Этәч”</p> <p>3. Хәрәкәтле уен: “Күрсәт әле, үскәнем” (йөри, кычкыра)</p> <p>4. Этәчне чакыру, сыйлау</p>	<p>Уенчык этәч</p> <p>Ф.В. Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез” 2-3 яшь 152 нче бит</p>	
<p>1.3</p>	<p>Гав исемле мәче баласы</p>	<p>1. Күтәрәнке кәф булдыру.</p> <p>2. Тыңлый һәм карый белү сәләтен үстерү.</p> <p>3. Мультфильмның эчтәлеген аңларга ярдәм итү.</p>	<p>Песи юк Эт юк</p>	<p>1. Мультфильм карау</p> <p>2. Дидактик уен: ”Кем юк?”</p> <p>3. Психогимнастика “Песи тычкан тотарга бара” (аяк очларына басып, әкрән генә чыгып китәләр)</p>	<p>Уенчык хайваннар</p> <p>DVD диск мультфильмнар №1</p>	
<p>МИНЕМ ӘЙЛӘНӘ - ТИРӘМ</p>						

<p>Февраль</p> <p>II атна</p> <p>2.1</p>	<p>Габдулла Тукай “Гали белән Кәжә”</p>	<p>1. Хайваннарға карата кайгыртучанлык тәрбияләү.</p> <p>2. Уңай эмоцияләрен үстерү.</p> <p>3. Шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешү.</p>	<p>Кәжә</p> <p>Үлән (чирәм)</p> <p>Рәхмәт</p>	<p>1. Ситуация: “Исәнләшик!”</p> <p>2. Шигърь уку: “Гали белән кәжә”</p> <p>3. Иллюстрация буенча әңгәмә уздыру</p> <p>4. Мультфильм карау: “Гали белән кәжә”</p>	<p>“Гали белән кәжә” әкиятенә иллюстрация</p> <p>DVD диск</p> <p>Мультфильмнар (интернет)</p>
<p>2.2</p>	<p>“Чуар тавык” әкиятте</p>	<p>1. Әкияткә карата кызыксыну уяту.</p> <p>2. Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.</p> <p>3. Әкиятнең эчтәлеген аңларга булышу.</p>	<p>Әби елый</p> <p>Бабай елый</p> <p>Әби елама</p> <p>Бабай елама</p> <p>-Тавык, кил монда</p> <p>-Мә, ипи, аша</p> <p>-Рәхмәт</p>	<p>1. Ситуация: “Тавык кунакка килә”</p> <p>2. Тавык белән танышу</p> <p>3. “Чуар тавык” әкиятен сөйләү, әңгәмә</p> <p>4. Тавыкны чакыру, сыйлау</p> <p>5. Бабай белән әбине юату, аларга йомырка бүлөк итү</p>	<p>Әкияткә иллюстрация, йомырка, тавык, кәрзин, өстәл театры</p> <p>Хрестоматия “Балачак аланы” 19 нчы бит</p>
<p>2.3</p>	<p>Әкияттә кунакта</p>	<p>1. Әкият геройларына карата кызыксыну тәрбияләү.</p> <p>2. Сорауларга дөрөс җавап бирә белү күнекмәләрен үстерү.</p> <p>3. Өстәл театры күрсәтү.</p>	<p>Шалкан</p> <p>Бабай</p> <p>Әби</p> <p>Кыз</p> <p>Акбай</p> <p>Мияу</p>	<p>1. Өстәл театры күрсәтү</p> <p>2. Дидактик уен: “Бу кем?”</p> <p>“Бу нәрсә?”</p> <p>3. Хәрәкәтле уен: “Кем юк?”</p>	<p>Өстәл театры, рәсемнәр: шалкан, бабай, әби, кыз, Акбай, Мияу Зур яулык</p>
<p>ӘТИЛӘР- БАБАЙЛАР</p>					

Февраль III атна 3.1	Зур гаилә	1. Гаилә эгъзаларына хөрмәт хисе тәрбияләү. 2. Балаларның фикерләвен, сүз байлыгын үстерү. 3. Сорауларга аңлы рәвештә җавап бирергә өйрәтү.	Әби Бабай Әти Әни Малай Кыз	1. "Безнең гаилә" рәсемен карау, әңгәмә 2. Дидактик уеннар: "Бу кем?" "Кем юк?" "Нинди?" 3. Бармак уены: "Гаилә"		"Безнең гаилә" рәсеме CD диск, проект "Минем өем" №.22
3.2	Безнең әтиләр һәм абыйлар	1. Балаларда үзара аралашу теләге булдыру күнекмәләре тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Балаларга гаилә эгъзаларының исемнәрен өйрәтүне дәвам итү.	Әби Бабай Әти Әни Малай Кыз	1. Әти һәм абыйлар турында әңгәмә (рәсем карау) 2. Бармак уены: "Гаилә" 3. Дидактик уен: "Мин әйтәм, син күрсәт"		Гаилә эгъзалары рәсемнәре CD диск, проект "Минем өем" №.22
3.3	Бабайга кунакка барабыз	1. Гаилә эгъзаларына хөрмәт хисе тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмне үстерүне дәвам итү. 3. Образлы фикер йөртүгә өйрәтү.	Ипи Алма Сок -Алма, бир әле - Мә, алма, аша -Рәхмәт	1. Сүзле уен: "Сорап ал" (Бүләк сайлау) 2. Ситуация: "Кунакка бару" 3. Сүзле уен: "Нәрсә кирәк- сорап ал" (Сыйлану)		Ашамлык муляжлары
ӘТИЛӘР- БАБАЙЛАР						
Февраль	Машина	1.Шофер һөнәренә	Машина	1. Машинаны карау		Уенчык йөк машинасы,

IV атна 4.1		хөрмэт тәрбияләү. 2. Нинди? Кайда? сорауларына жавап бирүләренә ирешү. 3. Машинаның өлешләрен әйтергә өйрәтү.	Руль Йөри	2. Дидактик уен: “Мин әйтәм ,син күрсәт” 3. Хәрәкәтле уен: “Без-шофёрлар” (йөри,кычкырта...)		рульләр
4.2	Самолёт	1. Очучы һөнәренә хөрмэт тәрбияләү. 2. Нинди? Кайда? сорауларына жавап бирүләренә ирешү. 3. Самолётның өлешләрен әйтергә өйрәтү.	Самолёт Оча (у-у-у)	1. Самолётны карау 2. Дидактик уен: “Мин әйтәм ,син күрсәт” 3. Хәрәкәтле уен: “Самолётлар” (оча, туктый...)		Самолёт
4.3	Булат машинасына гараж ясау	1. Дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Транспорт төрләре белән таныштыруны дәвам итү.	Машина	1.Ситуация: “Булатның туган көнәңә машина бүләк иткәннәр” 2. Ситуация: “Машинага гараж төзү” Машиналар белән уйнау		Шакмаклар, уенчык йөк һәм жиңел машиналар
ӘНИЛӘР-ӘБИЛӘР						
Март I атна	Кибеткә бару	1. Балалаларда мөстәкыйльлек тәрбияләү.	Магазин (кибет)	1. Рәсем карау 2. Ситуация: “ Әби өчен бүләк алабыз”		Кибет рәсеме, ашамлык муляжлары

1.1		2. Сүз байлыгын үстөрү. 3. Мавыктыргыч уен уйнарга өйрөтү.	- Конфет бир эле -Мө, конфет -Рэхмэт	3. Сүзле уен: “Сорап ал”		
1.2	Эбиде кунакта	1. Чисталык тәрбиялөү. 2. Диалогик сөйлөм күнекмэлэрен булдыру. 3. Ашамлык исемнэрен сөйлөмдө куллану.	Чэй Ипи Сок Конфет Төмлө Эч -Ипи бир эле -Мө, ипи аша (эч) -Нэрсэ юк? -Алма юк	1. Ситуация: “Эбиде кунакта” 2. Ситуация: “Сыйлану” 3. Бию		Ашамлык муляжлары CD диск “Туган телдө сөйлөшөбөз” (2-3 яшь) №11
1.3	Безнең энилэр	1.Өлкөннэргэ карата хөрмөт тәрбиялөү. 2. Фикерлөү сэлэтен үстөрү. 3. Сюжетлы рәсемнэрен эчтөлеген аңларга өйрөтү.		1. Ситуация: ”Мияу бездө кунакта” 2. Мияу алып килгән рәсемнэрен карау 3.Энилэргэ багышланган жыр тыңлау: “Рэхмөт, энием”		Уенчык песи, сюжетлы кечкенэ рәсемнэр CD диск “Туган телдө сөйлөшөбөз” (2-3 яшь) №21

ЭНИЛЭР-ЭБИЛЭР

--	--	--	--	--	--	--

<p>Март II атна 2.1</p>	<p>Алсуны табибка алып барабыз</p>	<p>1. Авырган кешелэргә карата кызгану хисе уяту, ярдәмчеллек хисе тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Яңа сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру.</p>	<p>Авырта Аяк Тәти Елама Матур кыз Зур кыз -Мә, дару, эч</p>	<p>1. Ситуация: “Алсуның аягы авырткан” 2. Табиб чакыру 3. Алсуның аягын бәйләү 4. Алсуны юату</p>		<p>Алсу-курчак, бинт, ак халат</p>
<p>2.2</p>	<p>Табибка барабыз</p>	<p>1. Шәфкәтьлелек хисе тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Табиб белән авыру арасындагы аралашу күнекмәләрен бирү.</p>	<p>-Баш авырта -Мә, дару, эч -Рәхмәт -Сау булыгыз Сикер! Йөгөр! Утыр! Бас!</p>	<p>1. Ситуация: “Табибка бару” 2. Табиб белән сөйләшү 3. Хәрәкәтле уен: “Мин әйтәм, син эшлә”</p>		<p>Уен өчен атрибутлар</p>
<p>2.3</p>	<p>Курчакны йоклату</p>	<p>1. Курчакка карата жылы хисләр уяту. 2. Сүз байлыгын үстерү. 3. Текстка туры китереп, хәрәкәтләр башкарырга өйрәтү.</p>	<p>Ә-ә-ә итә, Курчак йокыга китә</p>	<p>1. Ситуация: “Курчак елый” 2. Ситуация: “Курчакны тирбәтү” 3. Ситуация: «Курчакны йоклату»</p>		<p>Елый торган курчак, коляска CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №82</p>

ХАЛЫК ИЖАТЫ

--	--	--	--	--	--	--

<p>Март</p> <p>Ш</p> <p>атна</p> <p>3.1</p>	<p>Хайваннарны чакыру</p>	<p>1. Хайваннарга карата кайгыртучанлык хисләрә тәрбияләү.</p> <p>2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү.</p> <p>3. Эндәшнең эчтәлеген аңларга өйрәтү.</p>	<p>Кәжә:Мә-ә</p> <p>Һау-һау</p> <p>Мияу</p> <p>Кәж-кәж</p> <p>Маһ-маһ</p> <p>Пес-пес</p>	<p>1. Ситуация: ”Автобуска утырып авылга кайту”</p> <p>2. Дидактик уен: “Бу нәрсә”</p> <p>“Ничек кычкыра?”</p> <p>3. Хайваннарны чакыру</p> <p>4. Бакчага кайту</p>		<p>Кәжә, эт, песи уенчыклары</p> <p>Ф.В. Хәзрәтова</p> <p>“Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) 145 нче бит</p>
<p>3.2</p>	<p>”Йомры икмәк” рус халык әкиятен уку</p>	<p>1. Әкиятләр белән кызыксындыру.</p> <p>2. Кабул итү сәләтен, игътибарын үстерү.</p> <p>3. Балаларны әкият белән таныштыру.</p>	<p>Йомры икмәк</p> <p>Куян</p> <p>Аю</p> <p>Төлке</p>	<p>1. Әкиятне уку</p> <p>2. Жыр тыңлау: “Йомры икмәк жыры”</p> <p>3.Өстәл театры</p>		<p>Ф.В. Хәзрәтова,</p> <p>“Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) 166 нчы бит</p> <p>CD диск</p> <p>“Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) №53</p>
<p>3.3</p>	<p>“Шалкан” әкиятен уку</p>	<p>1. Балаларда өлкәннәргә булышу теләге уяту.</p> <p>2. Хәтерне, кабул итү, тыңлый белү сәләтен үстерү.</p> <p>3. Халык авыз ижаты белән таныштыру.</p>	<p>Бабай</p> <p>Әби</p> <p>Кыз</p> <p>Акбай</p> <p>Мияу</p> <p>-Шалкан зурмы?</p> <p>-Зур (кечкенә)</p>	<p>1. Анимацион сюжет карау</p> <p>2. С ораулар буенчаӘңгәмә</p>		<p>DVD диск “Татарча сөйләшәбез” “Минем өем”, 4-5 яшь, №3</p>
<p>ХАЛЫК ИЖАТЫ</p>						

Март IV атна 4.1	Авылда	1. Хайваннарга карата кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, күзэтүчәнлеген үстерү. 3. Өйрәнелгән лексиканы активлаштыру.	Бә-ә Һау-һау Мияу Кәж-кәж Маһ-маһ Пес-пес	1. Ситуация: ”Хайваннар адашканнар” 2. Хайваннарны чакыру 3. Дидактик уен: “Бу нәрсә” “Ничек кычкыра?” 4. Хәрәкәтле уен: “Йөрөп күрсәт”		Кәжә, эт, песи уенчыклары
4.2	“Теремкэй” рус халык экиятен уку	1. Дуслык хисләре тәрбияләү. 2. Игътибарлыкны үстерү. 3. Балаларны яңа әсәр белән таныштыру.	Куян Аю Төлке Песи Эт	1. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Нәрсә юк?” 2. Өстәл театры: “Теремкэй” 3. Хәрәкәтле уен: “Йөрөп күрсәт”		Өстәл театры өчен атрибутлар
4.3	Өч аю	1. Ана теле өйрәнүгә кызыксыну уяту. 2. Тыңлый белү сәләтен үстерү. 3. Образлы фикер йөртүгә өйрәтү.	Зур аю Кечкенә аю Кыз	1. Анимацион күренеш карау: “Өч аю”		DVD диск “Татарча сөйләшәбез” проект “Уйный-уйный үсәбез” (5-6 яшь) №7

ЯЗ

Апрель	Урамда яз	1. Балаларда табигать	Яз	1. Язгы табигатьне күзәтү		Кулчатыр, яз
---------------	------------------	-----------------------	----	---------------------------	--	--------------

I атна 1.1		күренешләрэнә кызыксыну хисләрә тәрбияләү. 2. Яз билгеләре белән танышу. 3. Ягымлы сүзләрне сөйләмдә куллану теләге уяту.	Кояш Жылы Тамчы (тып-тып)	2. Дидактик уен: “Мин әйтәм, син күрсәт” 3. Хәрәкәтле уен: “Яңгыр һәм кояш” (Кояш-йөриләр, яңгыр-качалар)		рәсемнәре
1.2	Яз житә	1. Табигать матурлыгына соклана белү. 2. Игътибарлыкны үстерү. 3. Яз сүзе белән танышуны дәвам итү.	Яз житә Тып-тып-тып итә Тамчылар	1. Урамны күзәтү 2. Жыр тыңлау: “Яз житә” 3. Жыр сүзләрэн хәрәкәтләр белән кабатлау: Яз, яз, яз житә, Тәрәзәне ачтылар. Тып-тып-тып итә Эре-эре тамчылар.		Магнитлы такта, ”Яз” рәсеме CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) № 62
1.3	Яз	1. Татар телен өйрәнүгә кызыксыну арттыру. 2. Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Яңа сүзләр белән таныштыруны дәвам итү.	Матур Жылы Яз Кояш Жылыта	1. Табышмак әйтү: Көн жылы, тамчы тама. Бу кайчак була? 2. Эндәш әйтү: “Кояш, чык!” 3. Хәрәкәтле уен: “Яңгыр һәм кояш”		Кояш, болыт рәсеме Хрестоматия “Балачак аланы” 28 нче бит
ЯЗ						
Апрель	Жәнлекләр	1. Жәнлекләргә	Куян	1. Ситуация:		Хайваннар

<p>И атна</p> <p>2.1</p>	<p>урманда яшилэр</p>	<p>кызыксыну уяту. 2. Балаларның диалогик сөйләмен активлаштыру. 3. Жәнлекләр турында балаларның белемнәрен киңәйтү.</p>	<p>Аю Йомшак Зур Кечкенә</p>	<p>“Урманга барабыз” 2. Хәрәкәтле уен: “Аю белән куян”</p>		<p>муляжлары, урман макеты</p> <p>Ф.В.Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез” 2-3 яшь 85 нче бит</p>
<p>2.2</p>	<p>Язгы урманда</p>	<p>1. Табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү. 3. Нинди? соравына җавап бирергә өйрәнү.</p>	<p>Урман Яшел Яфрак</p> <p>-Куян, кил монда</p>	<p>1.Ситуация: “Язгы урманга барабыз” 2.”Урманда” рәсемен карау 3.Дидактик уен: “Куянный чакырабыз” “Ул нинди?” 5.Ситуация: “Паровоз белән урманнан кайту”</p>		<p>Язгы урман күренеше яисә экранда рәсем</p> <p>Ф.В.Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез” 2-3 яшь 133 нче бит</p>
<p>2.3</p>	<p>Күңелле ял итәбез</p>	<p>1. Табигатькә мэхәббәт һәм сакчыл караш тәбияләү. 2. Образлы фикер йөртү сәләте үстерү. 3. Балаларның сүз байлыгын активлаштыру</p>	<p>Яфрак</p> <p>-Аю (куян), кил монда</p>	<p>1. Анимацион сюжет карау 2.Әңгәмә</p>		<p>DVD диск “Татарча сөйләшәбез” проект “Минем өем” (4-5 яшь) №12</p>
<p>ЯЗ</p>						

<p>Апрель</p> <p>III атна</p> <p>3.1</p>	<p>Агачлар</p>	<p>1. Табиягаккэ мэхэббэт һэм сакчыл караш тэбиялэү.</p> <p>2. Чыршы агачын таный һэм исемен дөрес эйтэ белүлэренэ ирешү.</p> <p>3. Сүз байлыгын арттыру.</p>	<p>Чыршы КАЕН</p>	<p>1. Чыршы агачын күзэтү</p> <p>2. Дидактик уен: “Бу нэрсэ?” “Нинди?”</p> <p>3. Чыршы турында табышмак эйтү: Үзе энэле, үзе ямь- яшел</p>		<p>Чыршы агачы</p>
<p>3.2</p>	<p>Каргалар</p>	<p>1. Күзэтүчәнлек тәрбиялэү.</p> <p>2. Игътибарлылыкны үстерү.</p> <p>3. Яңа сүзлэр белән таныштыру.</p>	<p>Карга Оча Зур</p>	<p>1. Табышмак эйтү: Зур, кара, кычкыра: кар, кар! Ул нэрсэ?</p> <p>2. Дидактик уен: “Карга турында сөйлэ”</p> <p>3. Хэрэкэтле уен: “Каргалар” (очалар, жим чүплилэр...)</p>		<p>Карга рэсеме</p>
<p>3.3</p>	<p>Без уйныйбыз</p>	<p>1. Күтэренке кәэф булдыру.</p> <p>2. Үзара сөйлэшү күнекмэлэре үстерү.</p> <p>3. Өйрэнгән сөйләм үрнәклэрен ныгыту.</p>	<p>Оча Кар-кар</p>	<p>1. Эндэш эйтү: “Кояш, чык!”</p> <p>2. Дидактик уен: “Мин эйтәм, син күрсэт”</p> <p>3. Хэрэкэтле уен: “Яңгыр һэм кояш” “Каргалар”</p> <p>4. Жыр жырлау: “Яз житэ”</p>		<p>Яз рэсемнэре</p> <p>CD диск “Туган телдэ сөйлэшэбез” (2-3 яшь) № 62</p>
<p>ЯЗ</p>						

<p>Апрель</p> <p>IV атна</p> <p>4.1</p>	<p>Яз килде</p>	<p>1. Күңел күтәренкелеге булдыру.</p> <p>2. Игътибарлылыкны үстерү.</p> <p>3. “Яз” темасына кагылышлы сүзләрне сөйләмдә ныгыту.</p>	<p>-Яз, кил монда!</p> <p>Карга юк</p>	<p>1. Эндәш әйтү: “Кояш, чык!”</p> <p>2. Дидактик уен: “Бу нәрсә?” “Нәрсә юк?”</p> <p>3. Хәрәкәтле уен: “Аю белән куян”</p>		<p>Яз рәсеме, кошлар, чыршы агачы</p> <p>Ф.В.Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшәбез” 2-3 яшь 85 нче бит</p>
<p>4.2</p>	<p>Аваз культурасы А, Ә авазы</p>	<p>1. Дәрәс сөйләмгә омтылыш тәрбияләү.</p> <p>2. Балаларның игътибарын үстерү.</p> <p>3. Сузык авазларны дәрәс әйтергә күнектәрү.</p>	<p>Карга кар-кар кәжә кәж-кәж каз ка-ка-ка</p>	<p>1.Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Ул ничек кычкыра?” “Чакыр”</p> <p>2. Хәрәкәтле уен: “Йөрәп күрсәт”</p>		<p>Рәсемнәр</p>
<p>4.3</p>	<p>Акбай һәм Мияу мажаралары</p>	<p>1.Татарча сөйләшәргә теләк тудыру.</p> <p>2.Образлы фикер йөртәргә күнектәрү.</p> <p>3.Сюжетның төп идеясен аңларга ярдәм итү.</p>	<p>Чиста Пычрак Яңгыр ява</p>	<p>1.Анимацион сюжет карау 2.Өңгәмә 3. Балалар теләге буенча уен уйнау</p>		<p>DVD диск “Татарча сөйләшәбез” “Минем өем” 4-5 яшь №10</p>
ЖӘЙ						
<p>Май</p> <p>I атна</p> <p>1.1</p>	<p>Бүлмә гөлләре</p>	<p>1. Өлкәннәргә ярдәм итү теләге булдыру.</p> <p>2. Гөлләр белән кызыксынуларын үстерү.</p> <p>3. Гади сорауларга аңлап</p>	<p>Актив, пассив куй!</p> <p>Матур Зур Чиста</p>	<p>1. Бүлмәдәге гөлләрне күзәтү</p> <p>2. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Нинди?”</p>		<p>Бүлмә гөлләре</p>

		жавап бирергә өйрөтү.	Кечкенә			
1.2	Бүлмә гөлләре	1. Гөлләргә карата сакчыл караш тәрбияләү. 2. Сүз байлыгын арттыру. 3. Яз кояшы караган гөлләргә игътибар итү.	Матур Зур Кечкенә Зур яфрак Матур чөчөк Су сибә	1. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Нинди?” 2. Уен: “Гөлләргә су сибү”		Бүлмә гөлләре
1.3	Мультфильмда кунакта	1. Карый һәм тыңлый белү әдәбе тәрбияләү. 2. Сөйләм үрнәкләрен истә калдыру. 3. Мультфильмның төп идеясен аңларга ярдәм итү.	Агачлар Кәжә Кыз Эти Елый	1. Мультфильм карау: “Агачлар да авырый” 2. Мультфильм эчтәлеген буенча әңгәмә		DVDдиск Мультфильмнар (интернет)
ЖӘЙ						
Май II атна 2.1	Саф һавада	1. Балаларда табигатьтәге матурлыкны күрә һәм тоя белүне тәрбияләү. 2. Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Өйрәнелгән лексиканы ныгыту.	Зур Кечкенә	1. Дидактик уеннар: “Зур-кечкенә” “Бу нәрсә?” 2. Хәрәкәтле уеннар: “Кояш һәм яңгыр” “Каргалар” “Аю белән куян”		Мәйданчыктагы агачлар “Үстерешле уеннар” 17 нче бит

2.2	Чэчэклэр	1. Соклана белү хислэре тэриялэү. 2. Сүз байлыгын арттыру. 3. Чэчэклэр турындагы белемнэрен ныгыту.	Чэчэк Матур Зур Кечкенэ	1. Клумбадагы чэчэклэрне күзэтү 2. Дидактик уеннар: “Бу нэрсэ?” “Нинди?” 3. Чэчэклэргэ су сибү		Чэчэклэр
2.3	Балалар бакчасы ишегалдында	1. Бер-беренэ хөрмэт тэриялэү. 2. Сөйлэм телен үстерү. 3. Хэрэкэтле уеннарның мәгънэсенэ төшендерү.	Чэчэк Кояш Пассив: Яңгыр	1. Ишегалдын күзэтү. 2. Хэрэкэтле уен: “Кояш һәм яңгыр” ”Яңгыр яуса, өйгә кач!” 3. Хэрэкэтле уен: “Зур-кечкенэ”		Кояш рәсеме “Үстерешле уеннар” (авторлар) 17 нче бит 19 нче бит

ЖӘЙ						
Май III атна 3.1	Экология сукмагы буенча сәяхәт	1. Табигатькә сакчыл караш тэриялэү. 2. Тулы жөмлэлэр белән сөйләшергә күнектерү. 3. Тирэ-юньдәге үсемлеклэр турындагы күзаллауларын ныгыту.	Барлык өйрәнелгән сүзлэр Йөггер! Сикер! Утыр! Бас!	1. Балалар бакчасы буйлап сәяхәт 2. Дидактик уеннар: “Бу нэрсэ?” “Зурмы-кечкенэме?” 3. Хэрэкэтле уен: “Мин әйтәм, син эшлә”		Эшчәнлек ачык һавада уздырыла
3.2	Су белән уен	1. Чисталыкка омтылыш тэриялэү.	Зур Кечкенэ	1. Ситуация: “Үрдәк кунакка килә”		Савыт белән су уенчык үрдәк

		2. Күзэтүчәнлекне үстерү. 3. Балаларны су белән таныштыру.	Чиста Су Салкын Су юк	2. Дидактик уен: “Нинди?” 3. Уен: “Суда үрдәк йөзә” 4. Жыр тыңлау: “Йомшак су, йөгерек су”		CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) № 5
3.3	Мультфильмда кунакта	1. Карый һәм тыңлый белү әдәбе тәрбияләү. 2. Сөйләм үрнәкләрен истә калдыру. 3. Мультфильмның төп идеясен аңларга ярдәм итү.		1. Мультфильм карау: “Төлке белән каз” 2. Мультфильм эчтәлегенә буенча әңгәмә		DVD диск Мультфильмналар (интернет)

ЖӘЙ						
4.2	Әнәс Каринның “Чебиләр” шигырен уку	1. Йорт кошларына карата кайгыртучанлык тәрбияләү. 2. Балаларның унай эмоцияләрен үстерү. 3. Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтү.	Йомшак Чеби Чип-чип-чип	1. Рәсем карау 1. Шигърь уку: “Чебиләр” 2. Хәрәкәтле уен: “Чебиләр” 3. Жыр тыңлау: “Безнең чебиләр”		“Тавык һәм чебиләр” рәсеме “Балачак аланы” 345 нче бит CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3 яшь) № 32
Май IV атна	Рәхмәт, жәй!	1. Жәйге табигаткә соклану хисләре тәрбияләү.	Рәхәт Матур Жылы	1. Ситуация: “Серле капчык” 2. Дидактик уен:		“Балачак аланы” 342 нче бит

4.1		2. Күзөтүчөнлек үстөрү. 3. Жэй турындагы белемнөрен киңөйтү.	Яңгыр Кояш Алма Груша Кишер...	“Бу нөрсө?” (жэй күчтөнөчлөрен карау) 3. Хәрәкәтле уен: “Яңгыр”		
4.3	Уеннар	1. Үзара дустанө мөнөсөбөт тәрбиялөү. 2. Уеннар ярдөмөндө балаларның сөйлөм дәрөжөсөн үстөрү. 3. Барлык өйрөнөлгөн сүзлөрнө активлаштыру.	Барлык өйрөнөлгөн сүзлөр	1. Дидактик уен: “Нөрсө юк?” “Син кем?” “Сорап ал” 2. Хәрәкәтле уеннар: “Чебилөр” “Мин әйтөм, син күрсөт”		“Балачак аланы” 345 нче бит

**Татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәжәсен билгеләү
(беренче кечкенәләр төркеме)**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Сүз байлыгы Бу кем? Бу нәрсә?	Сөйләмнең грамматик ягы		Уеннарда катнашу	Аваз культурасы Ул ничек кычкыра?	Бәйләнешле сөйләм		Баллар	Дәрәжә
			Бирем үтәү	Нинди?			Үзәң турында сөйләү (син кем?)	Рәсем буенча әңгәмә (сорау-җавап)		
Нәтижәләрне бәяләү										
Югары дәрәжә 17-21 балл				Бала сөйләмдә актив, аралаша.						
Уртача дәрәжә 12-16 балл				Аңлый, тәрбияче ярдәмендә аралаша.						
Уртачадан түбән дәрәжә 1-11 балл				Аңлый, сөйләшми.						

3.1.3. Планирование образовательной деятельности

Комплексно-тематическое планирование, 2ая младшая группа/ Комплексы тематик план

Икенче кечкенэлэр төркөмө - ана теле

№	Проект темалары	Эшчэнлек төрлөрө	Эшчэнлек саны
1.	Исэнме,балалар бакчасы	Танышу Өйдө кем яши? Мин малай,мин кыз Мияу белән танышу Әйдәгез танышыйк Өйдө дуслашыйк	1 1 1 1 1 1
2.	Уенчыклар	Минем яраткан уенчыкларым Минем яраткан уенчыкларым Карусельгә сәяхәт Без уйнарга яратабыз Йомшак уенчык карау Туп Туган көн Мияу кунакка килгән Уенчыклар кибете	1 1 1 1 1 1 1 1 1
3.	Көз	Алтын көз Көз килде Аваз культурасы,Ө авазы Куян үстөргән кишер һәм помидор Яшелчә бакчасында “Шалкан” әкияте Жиләк-жимеш бакчасында Бакчада алмалар өлгерде Уйный-уйный санийбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
4.	Гаилә	Өйдө кем яши? Безнең гаилә Качышлы уйныйбыз Тату гаилә	1 1 1 1

		Минем дуслар Әйдәгез дулашыйк Минем туганнарым Безнең гаилә Әби күчтәнәче Дустыңны сыйла Сөт,чәй Кунакка барабыз	1 1 1 1 1 1 1 1
5.	Кыш	Кар ява Алсуны урамга киендерәбез А.Алиш “Куян кызы” “Чанада шуабыз” рәсемен карау Кышкы уеннар “Куянар”уенын өйрәнү	1 1 1 1 1 1
6.	Яңа ел бәйрәме	Тиздән чыршы бәйрәме Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен ятлау Уйныйбызда, жырлыйбызда Без бәйрәмгә әзерләнәбез Бәйрәм концерты Яңа ел бәйрәме	1 1 1 1 1 1
7.	Минем йортым,минем шәһәрәм	Минем шәһәрәм Мин “КамАЗ” оныгы “Әлли-бәлли итәргә...”бишек жыры Безнең урам Алсуның яңа өе Алсуда кунакта	1 1 1 1 1 1
8.	Безнең авылда	Безнең авылда Зурлар һәм кечкенәләр “Кем нәрсә ярата?”татар халык әкиятен сөйләү “Песи һәм песи балалары”рәсемен карау Ж.Тәржемановның”Үзен бик чиста йөртә”шигырен уку “Кем МИЯУ дип әйтте?” Йорт кошлары	1 1 1 1 1 1 1

		Р.Батулланың “Елак этәч”әсәрен уку Без уйныйбыз	1 1
9.	Ватанны саклаучылар көне	Зур гаилә Безнең әтиләр һәм абыйлар Бабайга кунакка барабыз Ватанны саклаучылар көне Очучылар З.Туфайлованың “Шофёр булам”шигырен уку	1 1 1 1 1 1
10.	8нче март	Минем әнием Кояш гомере телим мин,әнием,сиңа! Без әнигә булышабыз Әбигә кунакка барабыз Мин әнинең ярдәмчесе Азат кунак чакыра	1 1 1 1 1 1
11.	Кыргый хайваннар	Урамда Аю белән куян “Өч аю”әкийте	1 1 1
12.	Әкияттә кунакта	“Теремкәй” рус халык әкиятен сөйләү Кыргый хайваннар “Төлке,куян һәм этәч”әкиятен сәхнәләштерү	1 1 1
13.	Яз	Урамда яз Язжитте Яз жыры “Кояш чык,чык,...” Язгы күренешләр Ак аю кунакка килгән Кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык”шигырен уку Без уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
14.	Бәйрәмнәр	Бәйрәмгә барабыз	1

		“Балалар бакчасында бэйрәм” дигән рәсем карау	1
		“Урманда зур концерт” –анимацион сюжет карау	1
15.	Жәй	Автобуста сәяхәт	1
		Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку	1
		Мультфильмда кунакта	1
		М.Мазуновның “Кәжә”шигырен уку	1
		“Кәжә һәм кәжә бәтиләре”рәсемен карау	1
		Чәчәкләр –тормыш яме	1
		Матур жәй кил безгә	1
		Мин жәйне яратам	1
		“Карга” эндәшен уку	1
		Саф һавада	1
		Экология сукмагы буенча сәяхәт	1
		Без уйныйбыз	1
			105сәгать

**Планирование образовательной деятельности
в ходе режимных процессов, самостоятельной деятельности, индивидуальной работы с детьми 3-4 лет**

ИСӘНМЕ, БАЛАЛАР БАКЧАСЫ						
Үткәру вакыты	Тема	Бурычлар	Лексик доза	Эш төрләре	Индив. эш	Күрсәтмәлек
Сентябрь I атна 1.1	Танышу	1. Татарча сөйләшәргә теләк уяту. 2.Балаларның ана телен белү дәрәжәсен ачыкый башлау. 3. Балалар белән танышу	Исәнмесез! -Мин Алсу апа. Син кем? -Мин Алия... Сабулыгыз!	1.Балалар белән исәнләшү, танышу 2.”Чылбыр”уены 3.Сүзле уен: “Чәбәкәй” Чәп-чәп чәбәкәй, Кулларыбыз бәләкәй. Ә хәзер тизрәк-тизрәк Чәбәклә күңелләрег. 4.Сабуллашу		CD диск ”Жырлап-биеп уйныйбыз” (1-2 яшь)
1.2	Өйдә кем яши?	1. Татарча сөйләшәргә теләк уяту. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Ишеткән сүзне аңлап, рәсемдә күрсәтә белүләренә ирешү.	Исәнмесез! Сабулыгыз! Малай Кыз юк	1.Балалар белән исәнләшү, танышуны давам итү 2. Уен :”Өйдә кем яши?” (бала туры килгән рәсемне табып күрсәтә) 3.Хәрәкәтле уен :“Кем юк?”		Өй макеты(рәсем) таратма рәсемнәр: кыз,малай; Зур яулык

				4.Саубуллашу	
1.3	Мин малай,мин кыз	1 Бергә уйнау теләге булдыру. 2.Өйрәнгән сүзләрне сөйләмдә ныгыту. 3. Гади сорауларга дөрөс жавап бирергә өйрәтү.	Мин малай, мин кыз мин Алия	1.Балалар белән танышуны дәвам итү. 2.Сүзле уен: “Син кем?”, “Мин малай,мин кыз” (балаларга рәсемнәр таратыла) 3.Хәрәкәтле уен: “Кем юк?” 4.Сүзле уен: “Чәбәкәй”	таратма рәсемнәр: кыз,малай; Зур яулык

ИСӘНМЕ, БАЛАЛАР БАКЧАСЫ

Сентябрь II атна 2.1	Мияу белән танышу	1. Татар телен өйрәнүгә кызыксыну уяту 2.Сүз байлыгын арттыру. Диалогик сөйләм күнекмәләрен булдыру. 3. Син кем? Синең исең ничек? сорауларына дөрөс жавап бирергә өйрәтү.	-Син кем? - Мин Алсу. -Синмалаймы? -Әйе(юк),мин малай(кыз) Исэнмесез! Сау булыгыз!	1. Ситуация: “Мияу балалар белән таныша”. 2. Мияу белән балалар арасында диалог. 3. Сүзле уен:”Әйе,юк” 4. Хәрәкәтле уен: «Кем юк?». 5.Сүзле уен: “Чәбәкәй”	Уенчык пәси Мияу
2.2	Өйдәгез танышык	1. Сөйләшү теләге булдыру. 2. Балаларның сөйләм дәрәжәләрен үстерү. 3. Сорауларга жавап бирә алуларын ачыклау.	-Син зур малаймы? -Син матуркызмы? Әйе, юк. Исэнмесез Кил монда	1. Ситуация: «Кунакка милли киём кигән Айсылу исемле курчак килә» һәм балалар белән сөйләшә. 3.Дидактик уен «Марат, кил монда » (һәр баланы курчак үзе янына чакыра,исәнләшә). 2. Курчак белән бию. 3. Уку: Э.Бикчәнтәева, «Йокла инде, курчагым». 4. Курчакны йоклату.	Милли киём кигән курчак, Хрестоматия Закирова К.В. «Иң матур сүз», 58 бит.
2.3	Өйдә дуслашыйк	1. Игътибарлылык тәрбияләү. 2. Фонематик ишетү сәләтен үстерү.. 3.А һәм ә авазларын дерес артикуляция белән әйтә белү күнекмәләрен булдыру.	Айсылу Әминә Мияу-пәси	1. Авазлар өстендә эш 2.Ситуация:”Әминә исемле курчак килә” 3..Анимацион сюжет карау «Өйдә дуслашыйк” 4.Сораулар буенча әңгәмә.	Айсылу Әминә Мияу, DVDдиск проект”Минем өем”№1

УЕНЧЫКЛАР					
Сентябрь III атна 3.1	Минем яраткан уенчыкларым	1. Балаларда күтөрөнкө кәеф булдыру. 2. Уенчыклар исәбенә сүз байлыгын арттыру. 3. Өйрәнгән сүзләрнең сөйләмдә актив кулланышына ирешү	Куян, туп, песи, курчак, машина.	1. Дидактик уен: «Серле сандык» (уенчыклар алына, алар белән танышу). 2. Дидактик уен: «Нәрсә юк?». 3. Уенчыклар белән уйнау.	Куян, песи, туп, курчак, серле сандык(капчык)
3.2	Минем яраткан уенчыкларым	1. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү. 2. Сүз байлыгын үстерү. 3. Исем, сыйфат кулланып гади жөмлөлөр төзөргә өйрөтү.	Матур туп, кечкенә куян, зур аю, бир әле	1. Дидактик уеннар: “Уенчык нинди?”, «Уенчык исемен айт, бирәм». «Кемгә нәрсә кирәк?». 2. Хәрәкәтле уен: «Куянкай». 3. Уенчыклар белән уйнау.	Уенчыклар: куян, песи, туп, курчак, аю. CDдиск”Жырлап-биеп уйныйбыз” (1-2 яшь)
3.3	Карусельгә сәяхәт	1. Игътибарлылык тәрбияләү. 2. Тыңлый, карый белү сәләтен үстерү. 3. Анимацион сюжетның эчтәлеген аңларга ярдәм итү.	кечкенә куян, матур курчак, зур –зур аю.	1. Шигырьне уку, эчтәлеген аңлату. 2. Анимацион сюжет карау. 3. “Карусель” жырын өйрөнә башлау. (Аудиозма №47)	DVD диск - проект”Минем өем”№7.

УЕНЧЫКЛАР					
Сентябрь IV атна 4.1	Без уйнарга яратабыз	1. Балаларда бер-берсенә карата дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү (Фигыль белән танышу). 2. Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Нишли?соравына ж;авап бирергә өйрөтү.	Эт(Акбай), песи(Мияу), йөгөрә, утыра, басып тора.	1. Ситуация: «Машинасын тартып Белмәмеш керә. Машинада уенчыклар исеменнән бугап өстәлгә куя. Балалар дәрәс әйтәргә тиеш. 2. Дидактик уен: «Дәрәс ата». 3. Дидактик уен: «Нишли?». (Тәрбиячә һәр уенчыкны хәрәкәтләндреп күрсәтә) 4. . Жырлы-биюле уен «Карусель».	Уенчыклар: Акбай, Мияу; аудиозма “Карусель” (№47)
	Йомшак уенчык карау	1. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү. 2. Уенчыкның өлешләре исәбенә сүз	куян зур матур	1. Табышмак: Озын колак, узе йомшак. Уенчыкны карау	уенчык куян Хрестоматия «Иң матур

4.2		байлыгын арттыру. 2. Тәрбияче биргән сорауларга жавап кайтарырга өйрәтү.	йомшак сикерә колак тәпи койрык	2.Уенчык турында сораулар 3.Хәрәкәтле уен:“Куянкай” 4.Әдәби әсәр куллану. Н. Исәнбәт. «Куянкай».		сүз” 54нче бит
4.3	Туп	1. Игътибарлылык тәрбияләү. 2.Фонематик ишетү сәләтен үстерү. 3.Сөйләм телен активлаштыру	сикерә зур туп, кечкенә туп, зур аю (песи), кечкенә аю (песи), бир, мә	1.Сүзле уен :“Бир, мә” 2.Уен ситуациясе : “Зур песигә - зур туп, кечкенә песигә - кечкенә туп” 3.Сүзле-хәрәкәтле уен: “Туп”		Зур һәм кечкенә туплар, төрле зурлыктагы аюлар, песиләр. CDдиск- проект”Минем өем”, Аудиоязма №44
УЕНЧЫКЛАР						
Октябрь I атна 1.1	Туган көн	1. Дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3 .Өйрәнелгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру.	-Кил монда,утыр! -Мә,Акбай,туп. -Рәхмәт	1. Уен ситуациясе : “Акбайны чакыр” “Акбайга уенчык бүләк ит” 2. Жырлы-биюле уен «Карусель».		Зур,кечкенә уенчыклар:туп,эт, песи,машина,аю, курчак,куян; CD диск-проект “Минем өем”, аудиоязма№47
1.2	Мияу кунакка килгән	1. Уенчыкларга сак караш тәрбияләү. 2.Дәрәс әйтү күнекмәләрен ныгыту. 3. Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.	зур матур йомшак	1. Уен ситуациясе : “Мияу кунакка килгән” 2.Мияу балалар белән таныша. 3.Сүзле уен: “Мияуны макта!” 4.Мияуга концерт күрсәтү: “Туп”, «Карусель».		Мияу, Төрле зурлыктагы уенчыклар
1.3	Уенчыклар кибете	1. Татарча аралашу теләге тудыру. 2.Уйлау-фикерләү сәләтен үстерү. 3. Өйрәнелгән лексиканы сөйләмдә активлаштыру.	туп,эт, песи,машина,аю, курчак,куян; бир әле, мә, рәхмәт	1.Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?”,”Нәрсә юк?” 2.Сюжетлы-рольле уен: «Уенчыклар кибетендә»		Төрле зурлыктагы уенчыклар

			күп			
--	--	--	-----	--	--	--

КӨЗ						
Октябрь II атна 2.1	Алтын көз	1. Табигатькә карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Тыңлый белү сәләтен үстерү. 3. Гади сорауларга җавап бирергә өйрәтү.	Көз, яшел, кызыл, сары, күп, бер(аз)	1. Шигырь уку: «Көз» Ә.Ерикәй 2. Көз рәсемен карау 3. Яфрактар белән уеннар: “Төсле яфрактар” “Адашкан яфрактар” “Ничә яфрак?”		Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (131,74бит), төсле тасмалар һәм яфрактар, көз рәсеми, 2 кәрзин
2.2	Көз килде	1. Татарча сөйләшәргә теләк уяту. 2. Сөйләм телен активлаштыру. 3. Табигатьтәге үзгәрешләр белән таныштыруны дәвам итү.	җил исә, яңгыр ява, салкын	1. Уен : “Көзгә урманга сәяхәт” (идәнгә яфрактар сибелгән), әңгәмә 2. Уеннар: ”Кем күбрәк яфрак җыя” “Кемдә нинди яфрак бар?” 3. Хәрәкәтле уен: “Кояш һәм яңгыр”		төсле яфрактар кояш, яңгыр сүрәтләре, зонг
2.3	Аваз культурасы, Ө авазы	1. Игътибарлылыкны тәрбияләү. 2. Фонематик ишетү сәләтен үстерү. 3. Ө авазы белән таныштыру.	Көз, көзгә, төлке, Гөлия, гөмбә, өч	1. Уен ситуациясе : Гөлия исемле кыз кунакка килә (көзгеләр алып килә) 2. Көзгеләр белән фонетик зарядка 3. Ө авазы кәргән рәсемнәр карау 4. Гөмбәләр белән уен(сан)		Курчак Гөмбәләр Көзгеләр Ө авазы кәргән рәсемнәр

КӨЗ						
Октябрь III атна 3.1	Куян үстергән кишер һәм помидор	1. Сорауларга җавап бирү теләге тудыру. 2. Көзгә уңыш турында күзаллауларын киңәйтү.	Кыш, помидор, кәбестә, тәмле, зур, кечкенә, 1...5	1. Уен ситуациясе: “Куян кунакка килгән” (куянкүчтәнәчләре : кыш, помидор)		Уенчык куян, яшелчә муляжлары,

		3. Яшелчэлэрне аера белергә өйрәтү.		2.Дидактик уен: “Бу нәрсә?”, ”Нинди?”, “Ничә?” 3.Хәрәкәтле уен: ”Кем күбрәк жыя?” 4.Куянны сыйлау (кәбестә)		Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 28нче бит
3.2	Яшелчә бакчасында	1. Балаларда үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү . 2.Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Яшелчә исемнәрен дөрес итеп әйтергә өйрәтү. .	Суган,бәрәнҗе, Кишер,помидор, кәбестә,тәмле, зур,кечкенә, 1...5, аша	1. Уен ситуациясе: “Яшелчә бакчасына бару” 2.Түгәлләрдән яшелчә жыю 3.Кәрзиндәге яшелчәләр белән уеннар: “Бу нәрсә?”,”Нинди?”, “Ничә?”,” Нәрсә юк?” 4.Сыйлану		яшелчә муляжлары, кәрзин
3.3	“Шалкан” әкиятте	1. Күтәрәнке кәэф булдыру. 2.Гади грамматик конструкцияләрне истә калдыру. 3. Әкиятнең идеясен аңларга өйрәтү.	шалкан	1.Анимацион сюжет карау 2.Әңгәмә (сорауларга җавап бирү)		DVDдиск-проект “Минем өем” №3,

КӨЗ

Октябрь IV атна	Җиләк-жимеш бакчасында	1. Уеннар аша игътибарлылык тәрбияләү. 2. Фикер эшчәнлеген үстерү. 3. Җиләк-жимеш исемнәре белән сүзлек запасын басту.	Алма,груша, тәмле,баллы, зур,кечкенә, 1...5, аша, кызыл,яшел, сары	1.Җимеш бакчасының рәсемен карау 2.Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?”,”Нинди?”, “Ничә?”,”Нәрсә юк?” 4.Сыйлану		Җиләк-жимеш муляжлары, кәрзин, жимеш бакчасының рәсеме
4.1						
4.2	Бакчада алмалар өлгерде	1. Сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү. 2.Балаларның хәтерен, сенсорик күнекмәләрен үстерү. 3. Сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру.	Алма, кызыл,яшел,сары, зур,кечкенә, тәмле,баллы,	1.Табышмак әйтү: “Алсу битле кыз үсте, Кызарып жиргә төште” 2.Ситуация: тылсымлы капчык карау 3.Дидактик уен: “Нинди төстә?”, “Зур-кечкенә”		тылсымлы капчык алма муляжлары, төрле зурлыктагы аю уенчыклары Хәзратова.Ф.В. “Туган телдә

				4.Уен ситуациясе: ”Зур аюга-зур алма...” 5.Жыр: “Алмакай” (Анимацион сюжет «Безнең кунаклар»)	сөйләшәбез” (3-4яшь) 70нче бит
4.3	Уйный-уйный санийбыз	1. Күтәрәнке кәеф булдыру. 2. Санау күнекмәләре үстерү. 3. Балаларны санарга өйрәтү.	Алма,груша, лимон	1.Анимацион сюжет карау: “Уйный- уйный санийбыз” 2.Дидактик уен: “Ничә?” 5.Жыр “Алмакай”	DVDдиск- проект”Минем өем”№11,4 жиләк-жимеш муляжлары

ГАИЛӘ					
Ноябрь I атна 1.1	Өйдә кем яши?	1. Татарча сөйләшергә теләк уяту. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Гаилә әгъзалары белән танышу,ишеткән сүзне аңлап рәсемдә күрсәтә белүләренә ирешү.	бабай,әби,әти,әни кыз, малай, исәнмәссез, сабулыгыз	1.Уен ситуациясе : “Өйдә кем яши? (гаилә әгъзалары белән танышу) 2.Тәрбияче рәсемнәр күрсәтә һәм әйтә. 3.Бала туры килгән рәсемне табып күрсәтә (“Минем өем” бнчы бит)	Өй рәсеме, таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр,
1.2	Безнең гаилә	1. Өлкәннәргә карата хөрмәтләнү хисе тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Гаилә әгъзаларын ягымлы итеп әйтәргә өйрәтү.	әни-әнием, әби-әбием әти –әтием бабай-бабакай йоклый,утыра, басып тора әйе, юк	1.Гаилә рәсемен карау (әни-әнием,әби-әбием,...) 2.Дидактик уеннар: “Бу кем?” “Нишли?” “Кем юк?” 3.Уен :“Әйе-юк”	Гаилә рәсеме, таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр
1.3	Качышлы уйныйбыз	1. Анимацион сюжетның эчтәлеген аңларга ярдәм итү. 2.Тыңлый белү сәләтен үстерү.	Мин Марат, мин малай, -син кыз?	1.Уен: “Син кем?” “Әйе-юк” “Дерес әйт”	DVDдиск- проект”Минем өем” №2

		3. Өйрэнелгэн лексиканы балаларның актив сөйлөмөнө кертү.	-юк,мин малай	4. Анимацион сюжет карау : “Качышлы уйныйбыз”		
--	--	---	---------------	--	--	--

ГАИЛӘ						
Ноябрь II атна 2.1	Тату гаилә	1. Бер-берсенә игътибарлылык тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Өйрэнелгән сүзләргә сөйләмдә активлаштыру.	Исэнме, Мин малай Мин кыз Акбай,Мияу	1.Өстәл театры: (“Минем өем”12-бит) 2.Сүзлә уен: “Дустың белән исәнләш” (туп белән) 3.Курчак белән уен: “Мин малай,мин кыз” 4.Дидактик уен: ”Кем юк?”		Өй макеты,Мияу, Акбай; Персонажлар: эти,эни,кыз, малай;курчак проект”Минем өем”12нче бит
2.2	Минем дуслар	1. Бер-берсенә карата дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.Дәрәс әйтү күнекмәләрен үстерү. 3. Яңа сүзләр белән таныштыру.	-Кем анда? -Мин малай(Азат) -Малай, кил монда,утыр -рәхмәт	1.Уен ситуациясе: “Кем анда?” 2. Дидактик уен: ”Кем юк?” 3. Хәрәкәтле уен «Карусель».		CDдиск- аудиоязма№47 проект”Минем өем” (12-бит)
2.3	Өйдәгез, дуслашыйк	1. Өдәпләлек сыйфатлары тәрбияләү. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Яңа сүзләр өйрәтү.	Хәлләр ничек? Өйбәт	1.Уен ситуациясе : “Хәлләр ничек?” 2.Анимацион сюжет карау: “Өйдәгез, дуслашыйк”		CD диск аудиоязма №21 DVDдиск - проект”Минем өем”№1

ГАИЛӘ						
Ноябрь III атна	Минем туганнарым	1. Туганлык хисләре тәрбияләү. 2.Фикерләү сәләтен үстерү.	Абый,апа -бу кем?	1.Уен ситуациясе: “Өйдә кем яши? (абый,апа)		Өй рәсеме,

3.1		3. Яңа сүзләр хисабына балаларның сүз байлығын арттыру.	-абый(апа,эни) -абый нинди? -абый зур,матур.	2.Ситуация: «Мин әйтәм-син күрсәт» Бала туры килгән рәсемне табып күрсәтә 4.Бармак уены 5.Дидактик уен:”Нинди?”		таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, бармак уены атрибутлары
3.2	Безнең гаилә	1. Балаларда тырышлык тәрбияләү. 2.Гаилә әгъзаларының исемнәрен системалаштыру. 3. Көндә куллана торган сүзләрне кулланышка кертү.	бабай,эби,эти,эни кыз, малай,абый,апа исәнмесез, сабулыгыз Хәлләр ничек? Әйбәт	1.Уен ситуациясе: “Хәлләр ничек?” 2.Мияу белән балалар арасында диалог 3. Бармак уены: “Гаилә 4.Дидактик уен: ”Кем юк?”		бармак уены атрибутлары, уенчыкМияу, CD диск- проект “Минем өем” аудиозма №21
3.3	Әби күчтәнәче	1. Кунакчыллык сыйфатлары тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләм үстөрү. 3. Сөйләм күнекмәләрен активлаштыру.	Ипи,алма,аша -син кем? -мин Алсу -Алсу,кил монда, утыр -Алсу,мә ипи,аша. -рәхмәт	1. Уен ситуациясе: ”Әби күчтәнәче” 2.Диалог: әби-Мияу әби-бала бала-бала 3.Дидактик уен: “Әйткәнне күрсәт” 4.Жыр: ”Ипи,ипи,ипекәй, Бигрәк тәмле ипекәй”		Кәрзин,ашамлык муляжлары, DVD диск- Проект”Минем өем” №4, Проект ”Минем өем” (22-бит)
ГАИЛӘ						
Ноябрь IV атна 4.1	Дустыңны сыйла	1. Аралашу теләге тудыру. 2.Сүзләрне отып алу аша хәтер,зиһен үстөрү. 3. Яңа сүзләр ярдәмендә сөйләм телен баегу.	Кем анда? Хәлләр ничек? Кил монда,утыр Ипи,алма,аша рәхмәт,тәмле	1.Уен ситуациясе: : “Кем анда?” (Акбай белән Мияу килә) 2.Уен ситуациясе: “Акбай белән Мияуны сыйлау” 3.Жыр:”Ипекәй”,”Алмакай” (анимацион сюжет		уенчыклар (Мияу,Акбай), ашамлык муляжлары, DVDдиск- проект”Минем

				“Безнен кунактар”)		өсм” №4
4.2	Сөт,чэй	1. Аралашу теләге тудыру. 2.Сүзләрне отып алу аша хәтер,зиһен үстерү. 3. Яңа сүзләр ярдәмендә сөйләм телен басту.	Кем анда? Хәлләр ничек? Кил монда,утыр сөт,чэй,эч рәхмәт	1.Уен ситуациясе: “Кем анда?” (Әби кунакка килә) 2.. Уен ситуациясе: ”Әбине сыйла” 3.Жыр: ”Ипекәй”,”Алмакай”		ашамлык муляжлары, DVDдиск-проект”Минем өсм” №4,
4.3	Кунакка барабыз	1. Үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.Балаларның сөйләм күнекмәләрен үстерүне дәвам итү. 3. Өйрәнелгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру.	-син кем? -мин эни(әти,бабай.) - Кем анда? -мин эни -Хәлләр ничек? -Сөт(чэй)эч -Ипи(алма)аша рәхмәт,тәмле	1.Дидактик уен:”Син кем?” (атрибутлар өләшү) 2. Уен ситуациясе: “Кунакка барабыз”		Ашамлык муляжлары, битлекләр

КЫШ

Декабрь I атна 1.1	Кар ява	1. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү. 2.Уйлау-фикерләү сәләтен үстерү. 3. Ел фасылларының характерлы үзнчәлекләре белән таныштыру.	Кыш Кар бөртекләре Салкын Кар ява	1.Уен ситуациясе: ”Идәндә,агачта кар бөртекләре” 2.Әңгәмә. 3.Хәрәкәтле уеннар: “Кар бөртекләре жыю” “Кар бөртекләре булып био”		Кар бөртекләре Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез”- 89нче бит
1.2	Алсуны урамга киендерәбез	1. Киеннәргә карата сакчыл караш тәрбияләү. 2.Конкрет-образлы фикерләүне үстерү. 3.Кышкы киеннәрне аера белергә	Кыш Салкын Итек Куртка Башлык	1.Сүзле күнегү: Урамда салкын, Урамда кыш. 2. Уен ситуациясе: ”Алсуны урамга киендерәбез”		Курчак , Курчак киеннәре, ХәзратоваФ.В. “Туган телдә

		өйрөтү.	Ки			сөйлөшөбөз”- 88нче бит
1.3	А.Алиш “Куян кызы”	1. Татарча мультфильмнар аша татар теленө кызыксыну уяту. 2..Логик фикерләү сэләтен үстерү. 3.Әкиятне кызыксынып карарга,эчтәлеген аңларга ярдәм итү.	Куян Кыш Салкын Кар Итек	1.Уен ситуациясе: “Аягы бәйләнгән куян керә” 2. Мультфильм карау: “Куян кызы”		Уенчык куян, DVDдиск- Мультфильмнар

КЫШ

Декабрь II атна 2.1	“Чанада шуабыз” рәсемен карау	1. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү. 2..Күрсәтмә-образлы фикерләүләрэн үстерү. 3. Балаларны рәсемнең эчтәлеген аңларга,гади сорауларга жавап бирергә өйрөтүне дәвам итү.	Балалар Малай Кыз Чана Шуа Кар ява	1.Сүзле күнегү: Урамда салкын, Урамда кыш. 2. “Чанада шуабыз” рәсемен карау 3.Шигырь уку: ”Салкын саф нава”, Ә.Бикчәнтәева		“Чанада шуабыз” рәсеме, Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйлөшөбөз” (3-4яшь) 44нче бит
2.2	Кышкы уеннар	1. Үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.Балаларның сөйләм телен үстерү. 3.Балаларның кыш турындагы белемнәрэн киңәйтү.	Алсу чана шуа, Куян чана шуа,... Кар бөртеге, Кар бабай, Зур түгәрәк, Кечкенә түгәрәк	1. Уен ситуациясе: “Алсу чана шуа”(чанага утырып курчак керә). 2.Уенчыкларны чана шудыру. 3.Уен: “Кар ява” Кар ява,ява,ява. Кар ята,ята,ята. Кар матур,салкын,чиста. (кар бөртекләре очыру) 4.Уен “Кар бабай ясау” (төрле зурлыктагы кәгаздән киселгән ак түгәрәкләрдән Кар бабай ясау)		Кар бөртекләре,аю, Чана,курчак,куян, төрле зурлыктагы кәгаздән киселгән ак түгәрәкләр.
	“Куянар”	1.Уен өйрөнү теләге уяту.	Ак куянкай	1.Уен ситуациясе:		Уенчык куян,

2.3	уенын өйрөнү	2.Ихтыярий хэтер сэлэте үстерү. 3.Шигырь эчтэлегенэ туры китереп хэрэкэтлэр ясарга өйрөтү.	Менэ шулай Утыра Селкетэ Сикерэ Туңа	”Куян кунакка килэ” 2.Куянга шигырь сөйлөү “ Куяннар”.(тэрбияче) 3.Уенның сүзлөрөн өйрөнө башлау,уйнау.		СДдиск”Жырлап-биеп уйныйбыз” (1-2 яшь)
-----	--------------	---	--	--	--	---

ЯҢА ЕЛ БЭЙРӘМЕ

Декабрь III атна 3.1	Тиздән чыршы бэйрәме	1. Яңа ел бэйрәменә карата уңай хисләр тәрбияләү. 2.Балаларның хәтерен,сүзлеген, игътибарын үстерү. 3. Яңа ел бэйрәме турында төшенчә биру.	Яңа ел бэйрәме, Кыш бабай, бүләкләр, чыршы	1.Яңа ел бэйрәме турында төшенчә биру: рәсемнәр карау. 2.Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен уку,ятлый башлау. 3.Хэрэкэтле уен: ”Тундырам” (кул,аяк,колак,борын,бит)		Рәсемнәр, уенчык Кыш бабай, Хэзратова Ф.В. “Туған телдә сөйләшәбез”- 150бит
3.2	Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен ятлау.	1. Шигъри эсэргэ карата кызыксыну тәрбияләү. 2.Балаларныңсүзлеген, хэрэкэтлэр төгәллеген үстерү. 3. Шигъри текстны истэ калдырырга ярдәм итү.	Яңа ел бэйрәме, Кыш бабай, ява, ята, салкын чиста	1. Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен ятлау. 2. Уен: “Кар ява” Кар ява,ява,ява. Кар ята,ята,ята. Кар матур,салкын,чиста. (кар бөртекләре очыру) 3.Жыр тыңлау: “Кар бөртеге” (Кар бөртеге өйгә керде, Өй эчендә очып йөрде. Менэ шулай,менэ шулай, Менэ шулай,менэ шулай.)		Рәсемнәр, уенчык Кыш бабай, кар бөртекләре, СД диск-“Туған телдә сөйләшәбез” (2-3яшь)
3.3	Уйныйбызда, жырлыйбызда	1. Жәнлеклэргэ карата кайгыртучанлык хислэре тәрбияләү. 2.Хэтер сэләтен үстерү. 3. Өйрәнелгән сөйләм үрнәкләрен искэ төшерү.	Барлык өйрәнелгән сүзлэр	1.Уен ситуациясе: ”Жәнлеклэрне бэйрэмгэ чакыру”, “Сыйлау”. 2.Уеннар:”Кар ява”, “Куяннар” 3.Жыр жырлау: “Кар бөртеге” (шигырь сөйлөү)		Ашамлык муляжлары, уенчык куян (битлек), СДдиск”Жырлап-биеп уйныйбыз” (1-2 яшь)

ЯҢА ЕЛ БЭЙРЭМЕ					
Декабрь IV атна 4.1	Без бэйрэмгэ эзерләнэбез	1. Балаларда бер – берсенә карата дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү . 2. Игътибарлылыкны арттыру. 3. Яңа сүзләрне төрле ситуацияләрдә кулланырга өйрәтү.	Чыршы, чыршыкай, кыш бабай, куян, аю	1. Уен ситуациясе: ”Кыш бабай килә (уенчыклар алып килә) 2. Дидактик уен: “Чыршы бизә” 3. Уен ситуациясе: “Кунаклар каршылау” 4. Жыр жырлау: “Кар бөртеге”.	Чыршы, кыш бабай, куян, аю, битлекләр, уенчыклар
4.2	Бэйрэм концерты	1. Күтәрәнке кәеф булдыру. 2. Балаларда мөстәкыйллек, сәнгатьле башкару осталыгы үстерү. 3. Сүз байлыгын активлаштыру.	Чыршы, чыршыкай, кыш бабай, куян, аю	1. Жырлар жырлау: “Кар бөртеге”, “Карусель» 2. Шигырьләр сөйләү: “Кыш бабай”,... 3. Уеннар уйнау: “Кар ява”, “Куянар”	Чыршы, кыш бабай, куян, аю, битлекләр, уенчыклар, CD диск
4.3	Яңа ел бэйрәме	1. Күтәрәнке кәеф булдыру. 2. Артистлык сәләтләр үстерү. 3. Балаларга бэйрәм мөхите тудыру.		Балалар өчен бэйрәм иртәсе	

МИНЕМ ЙОРТЫМ, МИНЕМ ШӘҺӘРЭМ					
Январь III атна 3.1	Минем шәһәрэм	1. Туган шәһәр белән горурану хисләре тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмнән үстерү. 3. Балаларны туган шәһәрләре белән таныштыру.	Йорт(өй), урам, автобус, Яр Чаллы, Мин әле бик кечкенә Миңа бары өч кенә. Үсә-үсә зур булам Бик матур кыз булам	1. Балаларга шәһәр күренеше сүрәтләнгән рәсем күрсәтү 2. Рәсем буенча әңгәмә 3. Дидактик уен: “Бу нәрсә?”, “Мин әйтәм син күрсәт” 4. Сүзле уен “Үсәм” (хәрәкәтләр белән)	Магнитлы такта, шәһәр күренеше сүрәтләнгән рәсем
3.2	Мин “КамАЗ” оныгы	1. Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү. 2. Сүз байлыгын үстерү.	Машина, КамАЗ, руль, Кабина, тәгәрмәч, Кузов, шофёр	1. Ситуация - аю белән куян машинага утырып кунакка киләләр	КамАЗ машинасы Хәзратова Ф.В.

		3. Уенчыкларның исемнәрен, аларның кайбер өлешләрен әйтә белергә өйрәтү.		2. Дидактик уен: “Бу нәрсә?”, “Нинди?” 3. Сүзле уен: “Мин шофер”		“Туган телдә сөйләшәбез”- 39нчы бит
3.3	“Әлли- бәлли итәргә...” бишек жыры	1. Бишек җырларын җырларга омтылыш тәрбияләү. 2. Конкрет- образлы фикерләүләрен үстөрү. 3. Сөйләмдә фиғыльләр куллана белергә өйрәтү.	Бишек, тирбәтәм, әлли- бәлли, елый йоклый	1. Ситуация “Елак бәби” 2. Курчакны тирбәтү 3. Бишек жыры башкару 4. Сүзле уен: “Үсәм” (хәрәкәтләр белән)		Елый торган курчак, бишек, CD диск- “Туган телдә сөйләшәбез (2-3яшь) №47,82 Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез”- 39нчы бит

МИНЕМ ЙОРТЫМ, МИНЕМ ШӘҺӘРЕМ

Январь IV атна 4.1	Безнең урам	1. Урамга соклану хисе тәрбияләү. 2. Балаларның күзәтүчәнлеген, сүз байлыгын үстөрү. 3. Балаларны урам, андагы объектлар белән таныштыру.	Йорт(өй), кибет, Светофор, автобус, трамвай	1. Урам макетын (рәсемен) карау 2. Дидактик уен: “Бу нәрсә?”, “Мин әйтәм син күрсәт”, “Нинди?” 3. Сүзле уен “Мин шофер” 4. Анимацион сюжет карау: “Юл мажаралары”		Урам макеты (рәсеме), автобус, трамвай DVD диск -проект” Уйный-уйный үсәбез” №4,
4.2	Алсуның яңа өе	1. Аралашу теләге уяту. 2. Балаларның күзәтүчәнлеген, сүзлек байлыгын үстөрү. 3. Балаларны тормыш-көнкүреш предметлары белән таныштыра башлау.	урындык, , өстәл, диван, карават, йомшак, утыра, йоклый, басып тора	1. Ситуация: “Алсуга кунакка барабыз” 2. Алсуның бүлмәсе белән танышабыз 3. Дидактик уеннар: “Дерес әйт”, “Әйе, юк”, “Алсу нишли?” 4. Хәрәкәтле уен: “Мин әйткәнне эшлә”		Курчак, анын бүлмәсенә макеты, уенчык йорт жиһазлары, (өстәл, урындык, диван, карават) Хәзратова Ф.В. “Туган телдә

						сөйләшәбез”- 79нчы бит
4.3	Алсуда кунакта	1. Ана телендә сөйләшергә кызыксыну уяту . 2.Анимацион сюжетны аңлап карарга өйрәтү. 3. Балаларның сөйләм күнекмәләрен активлаштыру.	Мә,ипи, алма,аша, рәхмәт Акбай,Мияу	1.Уен ситуациясе: “Алсуның дусларын сыйлау” 2.Анимацион сюжет: "Безнең кунактар" 4.Жыр жырлау :“Алма”, “Ипи”		DVD диск-проект “Минем өем”№4, муляж-ипиләр, алмалар
БЕЗНЕҢ АВЫЛДА						
Январь V атна 5.1	Безнең авылда	1. Мәрхәмәтлелек тәрбияләү. 2. Игътибарлылыкны арттыру. 3. Йорт хайваннарын танып һәм аера белергә өйрәтү.	Сыер, сарык, кәжә, эт, песи, кил монда	1. Уен ситуациясе: “Әбинең хайваннары кайтмаган.” 2. Дидактик уен: “Эзләп тап”, “Бу нәрсә?” 3. Н.Каштанның “Безнең сыер” шигырен уку		Уенчыктар, Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь) 144нче бит
5.2	Зурлар һәм кечкенәләр	1. Балаларда хайваннар турында кайгыртучанлык хисе уяту. 2.Сүз байлыгын арттыру. 3. Йорт хайваннарының балаларын белдерүче сүзләр белән танышу.	Бозау, сарык бәрәне, кәжә бәрәне, песи баласы, му-му, мияу, бә-ә, һау-һау, мә-ә	1. Дидактик уен: “Бу нәрсә?”, “Әнисен тап”, “Кем ничек кычкыра?” 2.Жырлы-сүзле уен: “Күрсәт әле үскәнем” (песи ничек кычкыра?h.б.)		Уенчыктар (рәсемнәр), Битлекләр CDдиск”Жырлап-биеп уйныйбыз” (2-3 яшь)
5.3	“Кем нәрсә ярата?” татар халык әкиятен сөйләү	1. Кошларга,хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү. 2. балаларның ишетү сәләтен үстерү. 3. Әкиятнең эчтәлеген аңлауларына, тәрбияче сорауларын аңлап җавап бирүләренә ирешү.	Песи, эт, кәжә, сөг, ит (сөяк), кәбестә, Песи, кил монда: пес-пес (маһ-маһ, кәж-кәж)	1.Уен ситуациясе: ”Хайваннар адашканнар” (чакыру) 2. Дидактик уен: “Бу нәрсә?” 3.Өстәл театры: “Кем нәрсә ярата?” 4. Жыр тыңлау: “Безнең дусларыбыз” 5.Хайваннарны сыйлау		Песи, эт, кәжә уенчыктары, ”Балачак аланы” 54нче бит , CD диск-“Туган телдә сөйләшәбез (3-4яшь)№39, Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез”

						(3-4яшь) 139нче бит
--	--	--	--	--	--	------------------------

БЕЗНЕҢ АВЫЛДА						
Февраль I атна 1.1	“Песи һәм песи балалары” рәсемен карау	1. Тәрбияче һәм иптәшләре белән аралашу теләге уяту. 2. Сүзлек байлыгын үстерү. 3. Песинең тышкы билгеләрен һәм аларның үзенчәлекләрен күрә һәм атыгый белергә өйрәтү .	песи, песи баласы, койрык, тәпи, баш, колак, күз, йомшак кычкыра, йөри, сөт эчә, йоклый	1.Рәсем карау, әңгәмә 2.Дидактик уеннар: “Дөрес әйт”, “Әйе, юк” 3.Жырлы-сүзле уен: “Күрсәт әле үскәнем” (песи ничек кычкыра? йөри, йоклый. һ.б.)		Зур рәсем, CDдиск”Жырлап-биеп уйныйбыз” (2-3 яшь) Хәзратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» (3-4яшь) 82нче бит
1.2	Ж. Тәржемановның “Үзен бик чиста йөртә” шигырен уку	1. Балаларда чиста һәм пөхтә йөрү теләге тәрбияләү. 2. Игътибарларын, фикерләүләрен, хәрәкәтләре төгәллеген үстерү. 3. Балаларның яңа шигырьнең эчтәлеген аңлап кабул итүләренә ирешү.	Чиста, юына, йомшак тәпи, кем анда?	1. Уен ситуациясе: “Кем анда?”(песи килә) 2. Шигырь уку, әңгәмә 3.Кабатлап уку 4. Хәрәкәтле уен: “Песи балалары” 5.Песине сыйлау		Песи уенчыгы, ашамлык муляжлары, Хәзратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» (3-4яшь) 146нчы бит
1.3	Кем МИЯУ дип әйтте?	1. Күтәренке кәеф булдыру . 2. Гади грамматик конструкцияләрне истә калдыру. 3. Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу.	Эт, этәч, тычкан, бака, балык	1.Мультфильм карау 2.Әңгәмә 3.Дидактик уен:”Кем юк?” 4.Хәрәкәтле уен: “Песи балалары”		DVDдиск – Мультфильмнар №2 уенчыклар

БЕЗНЕҢ АВЫЛДА						

Февраль II атна 2.1	Йорт кошлары	1. Мәрхәмәтлелек ,шәфкатьлелек тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләм үстөрү. 3. Яңа сүзләр белән танышу.	Этәч, тавык каз, үрдәк, зур-кечкенә, , канат, койрык,	1.Уенчыктар яисә рәсем карау 2.Йорт кошлары белән танышу 3.Дидактик уен: “Бу нәрсә?” “Нәрсә артык?” 4.Хәрәкәтле уен: “Кояш һәм яңгыр” (кояш-жим чүплиләр, яңгыр-качалар)		Уенчыктар (рәсемнәр), кояш һәм яңгыр рәсемнәре
2.2	Р.Батулланың “Елак этәч” әсәрен уку	1. Культура-гигиена кагыйдәләре формалаштыру. 2. Яңа сүзләрне сөйләмдә активлаштыру. 3. Әкиятнең эчтәлеген аңлап, сорауларга дәрәҗә җавап бирүләренә ирешү.	Этәч матур,зур,әйбәт; елый, бодай бөртекләре, юату сүзләре	1. Уен ситуациясе: “Кунак килгән” 2.Этәчне юату 3.“Елак этәч” әсәрен уку, эчтәлегенә бунча әңгәмә 4.Этәчне сыйлау 5.Хәрәкәтле уен: “Кояш һәм яңгыр”		уенчык этәч; бодай, дөгә салынган савыт, ХәзратоваФ.В. «Туган телдә сөйләшәбез» (3-4яшь) 184нче бит, ”Балачак аланы” 69нчы бит
2.3	Без уйныйбыз	1. Үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү . 2. Исем, сыйфат, фигыльләрне сөйләмдә дәрәҗә куллану. 3. Йорт хайваннары һәм кошлары турындагы белемнәренә системалаштыру.	Алда өйрәнелгән сүзләр	1.Дидактик уен: “Бу нәрсә?” “Нәрсә юк?” “Ничек кычкыра?” “Бер,күп” 2.Сүзле уен: “Хайваннарны чакыру” 3.Хайваннар турында такмазалар тыңлау		Уенчыктар, рәсемнәр
ВАТАННЫ САКЛАУЧЫЛАР КӨНЕ						
Февраль III атна 3.1	Зур гаилә	1. Гаилә әгъзаларына хөрмәт хисе тәрбияләү. 2. Балаларның фикерләвен, сүз байлыгын үстөрү. 3 .Сорауларга аңлы рәвештә җавап бирергә өйрәтү.	Әби, бабай, апа, абый, әти,әни, малай, кыз	1. ”Безнең гаилә” рәсемен карау, әңгәмә 2. Дидактик уен: “Бу кем?” “Нишли?” “Нинди?” “Кем юк?” 3.Шигырь уку: “Безнең гаилә” Г. Тукай		“Безнең гаилә” рәсеме

3.2	Безнең этиләр һәм абыйлар	1. Балаларда үзара аралашу теләге булдыру. 2.Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Балаларга гайлә әгъзаларының исемнәрен өйрәтүне дәвам итү.	Әби, бабай, апа, абый, эти, эни, малай, кыз, ашый, уйный, утыра, матур, әйбәт, йоклый, солдат	1. Эти һәм абыйлар турында әңгәмә (рәсем карау) 2. Бармак уенын искә төшерү 3. Дидактик уен: “Мин әйтәм, син күрсәт” 4.Жыр тыңлау: “Солдат булам”		Гайлә әгъзалары рәсемнәре, CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь)№15
3.3	Бабайга кунакка барабыз	1.Гайлә әгъзаларына хөрмәт хисе тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләмне үстерүне дәвам итү. 3.Образлы фикер йөртүгә өйрәтү.	-алма бир эле - мә алма -рәхмәт, кунакка барабыз, ипи, алма, пирог, груша, сөт, сок,аша,эч	1.Сюжетлы-рольле уен: ”Кибет” (күчтәнәч алу) 2. Ситуация : “Кунакка барабыз” 3. Сүзле уен: “Нәрсә кирәк- сорап ал” (Сыйлану) 4. Бабайга шигырь сөйләү: “Үсәм”,”Чәбәк-чәбәк”		Ашамлык муляжлары,
ВАТАННЫ САКЛАУЧЫЛАР КӨНЕ						
Февраль IV атна 4.1	Ватанны саклаучылар көне	1. Балаларда көчле, кыю булырга омтылыш тәрбияләү. 2. Сүз байлыгын үстерү. 3. Ватанны саклаучылар көне белән таныштыру.	Очучы, шофер, солдат	1. Этиләр турында рәсемнәр карау, әңгәмә 2. Хәрәкәтле уен:“Каратист” 3. Жыр тыңлау:“Солдатлар”		Рәсемнәр (һөнәр ияләре), CD диск - “Туган телдә сөйләшәбез” (4-5 яшь), ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез”(3-4 яшь)50нче бит
4.2	Очучылар	1. Очучы һөнәренә хөрмәт, патриотик хисләр тәрбияләү. 2. Сорауларга тулы фразалар белән җавап бирүләренә ирешү. 3. Самолетның өлешләрен, зурлыгын, формасын дәрәс әйтергә өйрәтү.	Фуражка, солдат,очучы, самолет, кабина, койрык, канат, очып китте, очып килде	1. Темага кагылышлы рәсем карау 2. Самолет белән якыннан танышу 3. Хәрәкәтле уен: “Самолет” 4. Дидактик уен: “Мин әйтәм, син күрсәт”		Уенчык самолетлар ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез”(3-4 яшь)92нче бит

4.3	Зәкия Туфайлованың “Шофёр булам” шигырен уку	1. Шофёр хезмәтенә кызыксыну уяту. 2. Конкрет-образлы фикерләүләрэн үстерү. 3. Шигырьнең эчтәлегә белән таныштыру.	Машина, руль, кабина, тәгәрмәч, кузов, шофёр	1. Ситуация : “Тылсымлы капчык” 2. Рәсем карау 3. Шигырь уку: “Шофёр булам” 4. Сүзле уен: “Мин шофёр” 5. Жыр тыңлау: “Шофёр”		Тылсымлы капчык, уенчык машина, рәсемнәр, Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез”(3-4 яшь) 39,162бит CD диск -“Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь)
СИГЕЗЕНЧЕ МАРТ						
Март I атна 1.1	Минем әнием	1. Балаларда әниләргә карата жылы мөнәсәбәт, хөрмәт, мэхәббәт тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен, сүзлек байлыгын үстерү. 3. Әниләр турында әңгәмәдә катнашырга, ягымлы сүзләр әйтә белергә өйрәтү.	Кызым, ягымлы, йомшак куллы, акыллы, кояшым, жимешем, матурым	1. Жыр тыңлау: “Әниләр бәйрәме” 2. Уен ситуациясе: “Тылсымлы сандык” (Ягымлы сүзләр әйтү) 3. Шигырь ятлау: “Әни сүзе”		“Тылсымлы сандык”, CD диск: “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь) Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь) 170нче бит
1.2	Кояш гомере телिम мин, әнием, сиңа!	1. Әниләргә мэхәббәт һәм аларга ярдәм итү теләгә тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, хәтерен үстерү. 3. Балаларның әниләр бәйрәме турындагы белемнәрен киңәйтү.	Әнием, әниләр бәйрәме, ашарга пешерәләр, кер юалар, савытлар юалар,	1. Әниләр бәйрәме турында. рәсемнәр карау, әңгәмә 2. Шигырь сөйләү: “Әни сүзе” 3. Ял минуты “Кер юабыз”; 4. Жыр тыңлау: “Жырлыым әнием турында”		Әниләренәң фотолары, CD диск : “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь) №17
1.3	Без әнигә булышабыз	1. Өлкәннәргә булышу теләгә тудыру. 2. Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Яңа сүзләр өйрәнү.	Тәлинкә, чынаяк, чәйнек, кашык -алма бир әле -мә алма, аша -рәхмәт	1. Уен ситуациясе: “Кунаклар көтәбез” 2. Өстәл әзерләү 3. Дидактик уеннар: “Нәрсә житми?” “Нәрсә артык?” 4. Сыйлану		Уенчык савыт-сабалар, ашамлык муляжлары

СИГЕЗЕНЧЕ МАРТ						
Март II атна 2.1	Әбигә кунакка барабыз	1. Әдәплелек тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, диалогик сөйләмнәрен үстөрү. 3. Тәрбияченең сорауларына дөрөс жавап бирүләренә ирешү.	Әдәпле, тәртипле, -нәрсә кирәк? -конфет кирәк. -мә,әби,конфет -рәхмәт . -чәй бир әле, -мә чәй,эч, -рәхмәт.	1. Кунакта үз-үзеңне тоту кагыйдәләре турында әңгәмә уздыру 2..Сюжетлы-рольле уен: ”Кибет” (күчтәнәч алу) 3.Ситуация : “Кунакка барабыз” 4. Сүзле уен: “Нәрсә кирәк- сорап ал” (Сыйлану) 5. Әбигә шигырь сөйләү: ”Үсәм”		Өстәл, самовар, ашамлык муляжлары: конфетлар, , алма,ипи,пирог, чәй,сөт,...
2.2	Мин - әниң ярдәмчесе	1. Әниләргә ярдәм итү теләге, тырышлык, пөхтәлек тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмнәрен үстөрү. 3. Бирелгән сорауларга жавап бирергә өйрәтү.	Киям, бәйлим, юам, булышам,чиста, Пычрак -кашык чиста? -юк,пычрак -мә кашык ю	1.Әңгәмә: Сез әниләргә ничек булышасыз? 2.Сүзле уен:”Чиста,пычрак” 2. Шигырь сөйләү: “Әни сүзе” 3.Сүзле уен: “Үсәм” (хәрәкәтләр белән) 4. Жыр тыңлау, жырлау: “Жырлыым әнием турында”		CD диск “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4 яшь) №17
2.3	Азат кунак чакыра	1. Карый һәм тыңлый белү әдәбе тәрбияләү. 2.Өйрәнгән сүзләренә сөйләмдә ныгыту. 3. Бәйләнешле сөйләм күнекмәләре булдыру.	-Мә, алма аша, -рәхмәт, -мә, чәй эч,	Анимацион сюжет карау: «Азат кунак чакыра» Уен ситуациясе: “Иптәшеңне сыйла”		Ашамлык муляжлары, DVDдиск-проект “Минем өем”№4
КЫРГЫЙ ХАЙВАННАР						
Март III атна	Урманда	1. Татарча сөйләшү теләге уюту. 2. Сүз байлыгын үстөрү. 3. Балаларны кыргыз хайваннар	Урман, бүре, төлкә, агачлар, чәчәкләр, жиләкләр,гөмбәләр	1.Урман сүрәтләнгән рәсем карау,әңгәмә. Сораулар: -Урманда нәрсәләр үсә?		Урман сүрәтләнгән рәсем,уенчык кыргыз хайваннар (рәсемнәр)

3.1		белән таныштыру.		-Нинди хайваннар яши? -Алар нишилиләр? 2.Кыргыз хайваннар белән танышу 3.Берлек,күплек саннарда әйтергә өйрәнү 4.Хәрәкәтле уен: “Төлкә белән тавыклар”		
3.2	Аю белән куян	1. Кыргыз хайваннарга кызыксыну уяту. 2.Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларны кыргыз хайваннар белән таныштыруны дәвам итү.	Куян, Колагы озын, Койрыгы кыска, Йомшак, кишер ярата Аю зур Колагы кечкенә йомшак Жиләк ярата	1.Уен ситуациясе: ”Хайваннар адашканнар” (Йорт хайваннары арасында аю, куян күренә. Йорт хайваннары тарала,ә аю белән куян кала) 2.Аю,куян белән танышу 3.Уен: “Мин әйтәм-син күрсәт” (куян сикерә,аю йори...) 4.Хәрәкәтле уен: “Аю-бүрә”		Уенчык аю,куян, эт,песи,сыер, кәжә. К.В. Закирова, Л.Р. Мортазина “Әй уйныйбыз, уйныйбыз...”, 49 нчы бит.
3.3	Өч аю әкиятә	1. Татарча сөйләмгә күнектерү. 2.Өйрәнелгән сүзләргә сөйләмдә ныгыту. 3. Рус халык әкиятә белән таныштыру.	Бик зур аю Зур аю Кечкенә аю Тәлинкә Кашык	1.Анимацион сюжет карау: “Өч аю”,әңгәмә 2.Уен: “Кем анда?” 3.Дидактик уен: “Зур аюга-зур тәлинкә”... 4.Хәрәкәтле уен: “Аю-бүрә”		DVDдиск: проект ”Уйный-уйный үсәбез”№7, төрле зурлыктагы уенчык аюлар,савыт- сабалар
ӘКИЯТТӘ КУНАКТА						
Март Iv атна 4.1	“Теремкәй” рус халык әкиятен сөйләү	1. Халык ижатына кызыксыну тәрбияләү. 2.Күрү хәтерен үстерү. 3. Сюжетны эзлеклеген күзәтә белергә өйрәтү.	Тычкан Бака Куян Төлкә Бүрә Аю	1.Өстәл театры 2.Магнитлы тактада сюжетның эзлеклеген билгеләп чыгу 3.Балалар белән берлектә әкиятне уйнау (битлекләр таратыла)		Әкияткә кечкенә өстәл театры, магнитлы такта, битлекләр
4.2	Кыргыз хайваннар	1. Балаларда үзара аралашу теләгә булдыру. 2.Балаларны кыргыз хайваннар турындагы белемнәрен киңәйтү.	Куяннар Төлкеләр Бүреләр Аюлар	1.Хайваннар турында табышмаклар әйтү 2.Дидактик уен: “Нәрсә артык?” 3.Берлек,күплек саннарда		Рәсемнәр, битлекләр

		3. Хайваннарнын атамаларын берлек, күплек санда айтергә өйрөтү.	Колагы озын, койрыгы кыска, йомшак, кишер ярата. Нәрсә ул?	айтергә өйрөнү 4. Хәрәкәтле уен: “Төлкә белән тавыклар”		
4.3	“Төлкә, куян һәм этәч” әкиятен сәхнәләштерү	1. Дуслык хисләре тәрбияләү. 2. Сәнгатьле сөйләм үстөрү. 3. Сюжетның үсешен күзәтергә, әкиятнең эчтәлеген буенча сорауларга җавап бирергә өйрөтү.	Нигә елыйсың? Елама, Куян! Мин аны куып чыгарымын. Эт, аю, этәч, төлкә	1. Табышмаклар әйтү (төлкә, куян, этәч) 2. Өстәл театры. Өңгәмә 4. Кабатлана торган фразаларны, аваз ияртемнәрөн кабатлау 5. Хәрәкәтле уен: “Төлкә һәм этәчләр”		Өстәл театры өчен атрибутлар, битлекләр. Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 5нчы бит

Яз						
Апрель I атна 1.1	Урамда яз	1. Шатлык хисләре уяту. 2. Күзәтүчәнлекне һәм күзаллауны үстөрү. 3. Язгы күренешләр белән таныштыру.	Яз Тамчы тама Кояш жылыта Кар эри	1. Шигырь тыңлау: “Яз” 2. Яз турында әңгәмә 3. Хәрәкәтле уен: “Кояш-болыт” (кояш-йөриләр, болыт-туктыйлар) 3. Жыр тыңлау: “Язгы тамчы” (Балалар биеләр)		CD диск- “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) №21, язгы күренешләр, Хәзратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 5нчы бит
1.2	Яз җитте	1. Табигать матурлыгына соклану хисе тәрбияләү. 2. Сөйләм телен үстөрү. 3. Табигатьтәге үзгәрешләрне күрә, күргәннәрне сөйли белергә өйрөтү.	Яз Тамчы тама Кояш жылыта Кар эри	1. Магнитлы тактада “Яз” рәсемен ясау 2. Уен: “Яз килсен өчен нәрсә кирәк?” (кояш кирәк,...) 3. Кояш чакыру: Кояш чык, чык, чык, ... 4. Хәрәкәтле уен: “Кояш, болыт, яңгыр”		Магнитлы такта, ”Яз” рәсемен ясау өчен рәсемнәр, зонт, “Балачак аланы” 88нче бит

1.3	Яз жыры	1.Жыр эчтәлегенә туры китереп, сорауларга җавап бирергә өйрәтү. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Күтәрәнке кәэф булдыру.	Кошлар Яз,яз,яз җитә. Тәрәзәнә ачтылар. Тып-тып,тып итә Эре,эре тамчылар.	1.Тәрәзә аша табигатьне күзәтү 2.Сорауларга җаваплар бирү 3. Жыр өйрәнү: “Яз җитә” 5.Хәрәкәтле уен: “Җитез кошлар” (Хәзратова Ф.В.188бит)		рәсемнәр, кош битлекләре CD диск- “Туган телдә сөйләшәбез” (2-3яшь)№62
Яз						
Апрель II атна 2.1	Кояш чык,чык...	1. Дәрәс сөйләм күнекмәләрен тәрбияләү. 2. Күзәтүчәнлекне һәм күзаллауны үстерү. 3.Сүзләренә,фразаларны сөйләмдә активлаштыру.	Тамчылар Тып-тып итә Матур Сары Җылы Зур	1.Уен ситуациясе: “Кояшны чакыру” 2.Сүзле уен:“Кояшны макта” 3.Жыр җырлау: “Яз җитә” 4.Хәрәкәтле уен: “Кояш,болыт,яңгыр”		Кояш,болыт, яңгыр рәсемнәре,зонт
2.2	Язгы күренешләр	1. Татарча сөйләшү теләге тудыру. 2.Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Яз темасына кагылышлы сүзләренә ,грамматик конструкцияләренә сөйләмдә ныгыту.	Тамчы тама Кояш жылыта Кар эри Тамчылар Тып-тып итә	1.Табышмак әйтү (яз) 2.Дидактик уен: ”Минем сөйләвем буенча тап”(язны табу) 3.Сүзле уен:”Мин башлыым,син дәвам ит” (кар...,тамчы...,һ.б.) 4.Жыр җырлау: “Яз җитә”		Төрле ел фасыллары сүрәтләнгән рәсемнәр,
2.3	Ак аю кунакка килгән	1. Табигатькә сак караш тәрбияләү . 2.Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Темага кагылышлы сүзлек запасын тулыландыру.	Ак аю Барлык өйрәнелгән сүзләр	1. Уен ситуациясе: “ Ак аю кунакка килгән” 2.Ак аюга яз турында сөйләү: -кояшны чакыру -яз турында сөйләү (жөмлә төзү) -хәрәкәтле уен: “Кояш-болыт-яңгыр”		Уенчык ак аю, яз рәсеме, ашамлык муляжлары,зонт

				- Жыр жырлау: “Яз житә” 3. Ак аюны сыйлау		
Яз						
Апрель III атна 3.1	Кошлар	1. Дуслык мөнәсәбәтләре тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Яңа сүзләр хисабына суз байлыгын арттыру.	Карга Чыпчык Тукран мин чыпчык, мин карга	1. Рәсем карау. 2. Табышмак әйтәм-жавап тап: -Зур, кара, кычкыра кар-кар -Тук-тук тукулдый -Чырык-чырык чыркылдый 3. Дидактик уен: “Нәрсә юк?” 4. Уен: “Син нинди кош яратасың?” (туп белән) 5. Хәрәкәтле уен: “Песи һәм кошлар”		Кошлар рәсеме, туп, битлекләр
3.2	Х.Вахитның “Уңган сыерчык” шигырен уку	1. Кошларга карата мәрхәмәтлелек хисе тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Кошлар турындагы белемнәрен тирәнәйтү.	Сыерчык, оя, жырлый	1. Дидактик уен: “Әйе, юк” (кош исемнәрен кабатлау) 2. “Уңган сыерчык” шигырен уку, әңгәмә 3. Хәрәкәтле уен: “Песи һәм кошлар”		Кошлар рәсеме, Битлекләр, “Балачак аланы” 82нче бит
3.3	Без уйныйбыз	1. Күтәрәнке кәеф булдыру. 2. Балаларда мөстәкыйллек, сәнгатьле башкару осталыгы үстерү. 3. Сүзбайлыгын активлаштыру.	-Зур, кара, кычкыра кар-кар -Тук-тук тукулдый -Чырык-чырык чыркылдый	1. Уен ситуациясе: “Кояшны чакыру” 2. Табышмак әйтәм-жавап тап 3. Жыр жырлау “Яз житә” 4. Хәрәкәтле уен: “Песи һәм кошлар”		Кояш, болыт рәсемнәре CD диск
Бәйрәмнәр						
Апрель	Бәйрәмгә барабыз	1. Күтәрәнке кәеф булдыру.	бәйрәм	1. Баларга “бәйрәм” төшенчәсен		

IV атна 1.1		2.Матурлыкны күрә,шатлана белергә өйрәтү. 3. Балаларга “бэйрәм” төшенчәсен аңлату.		аңлату 2.Бэйрәмдә үз-үзенне тоту кагыйдәләрен искә төшерү 3.Бэйрәм карау		
1.2	“Балалар бакчасында бэйрәм” дигән зур рәсем карау	1. Балаларда рухи күтәренкелек тәрбияләү. 2.Бэйләнешле сөйләм үстерү. 3. Рәсемнең төп идеясен аңларга ярдәм итү.	Бэйрәм,жыр,бию шигырь	1.Алдагы шөгылдә караган бэйрәмне искә төшерү 2.Рәсем карау 3. Жырлы-биюле уен: “Карусель” 4. .Балалар теләге буенча уен уйнау		Зур рәсем, CD диск: проект “Минем өем” №47, уен атрибутлары
1.3	“Урманда зур концерт” -анимацион сюжет карау	1 Татарча сөйләшәргә теләк тудыру. 2.Балаларның сөйләм күнекмәләрен активлаштыру. 3. Образлы фикер йөртәргә өйрәтү.	жырлы,бии, шигырь сөйли, концерт	1.Анимацион сюжет карау 2.Өңгәмә 3. Балалар теләге буенча уен уйнау		DVDдиск:проект ”Без инде хәзер зурлар,мәктәпкә илтә юллар”

Жәй						
Май I атна 1.1	Автобуста сәяхәт	1. Тере һәм тере булмаган табигатькә кызыксыну уяту. 2.Балаларның игътибарын, хәтерен үстерү. 3.Йорт хайваннары,кошлар турындагы белемнәрне тирәнәйтү.	Чәчәкләр,агачлар, чыпчык,карга, тукран,куян,аю, пәси,эт,сыер,кәжә, бер-күп -тычкан тота,сөт эчә,мияулый.	1.Ситуация: “Сәяхәткә барабыз” Iтукталыш-Урман аланы: -сулыш гимнастикасы -тирә-юньне күзәтү - дидактик уен:”Нәрсә юк?” “Нәрсә турында сөйлим?” II тукталыш- Авыл: -табышмаклар әйтү - дидактик уен:”Нәрсә юк?” “Ничек кычкыра?” III тукталыш-Балалар бакча-сы		Сюжетлы-рольле уен өчен атрибутлар,авыл макеты,агачлар, чәчәкләр,уенчыклар ХәзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 101нче бит

1.2	Ж. Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку	1. Әдәби әсәргә кызыксыну тәрбияләү. 2. Балаларның игътибарын, диалогик сөйләмнәрен үстерү. 3. Аерым фразаларны кабатларга һәм аваз ияртемнәрен дәрәс әйтергә өйрәтү.	Иртә, кич (көн, төн), этәч, каз, үрдәк, -Иртән иртүк тора, Барысын да уята. Уйныйбыз, йоклыйбыз	1. Ситуация: “Тылсымлы капчык” (этәч) 2. Шигырь уку 3. Рәсемнәр карау-әңгәмә 4. Дидактик уен: ”Иртә-кич” (Көн-төн) (көн-уйныйбыз, төн-йоклыйбыз) 5. .Шигырьне кабатлап уку		Тылсымлы капчык, рәсемнәр Хишратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 195нче бит
1.3	Мультфильмда кунакта	1. Карый һәм тыңлый белү әдәбе тәрбияләү. 2. Сөйләм үрнәкләрен истә калдыру. 3. Мультфильмның төп идеясен аңларга ярдәм итү.		1. Мультфильм карау: ”Гав исемле мәче баласы” 2. Мультфильм эчтәлегенә буенча әңгәмә		DVD диск: Татар телендә мультфильмнар №1
Жәй						
Май II Атна 2.1	М. Мазуновның “Кәжә” шигырен уку	1. Хайваннарга карата кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү. 2. Бәйләнешле сөйләм үстерү. 3. Сорауларга җавап бирергә өйрәтү.	Кәжә, кәбестә	1. Ситуация: ”Тылсымлы капчык” 2. Шигырь уку 3. Рәсемнәр карау-әңгәмә 4. Шигырьне кабатлап уку 5. Кәжәне сыйлау 5. Хәрәкәтле уен “Кәжә һәм балалар”		Хишратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 197нче бит, Уенчык кәжә, кәбестә муляжы, тылсымлы капчык, битлек
2.2	“Кәжә һәм кәжә бәтиләр” рәсемен карау	1. Тулы җавап бирергә омтылыш тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләмне үстерү. 3. Рәсемнең эчтәлеген сөйләргә өйрәтү.	Кәжә, кәжә бәтиләре, мөгез, сакал, койрык, тәпи, зур, кечкенә, матур, йомшак	1. Рәсем карау 2. Әңгәмә (сорау-җавап) 3. Дидактик уеннар: “Бу нәрсә?” “Ул нинди?” “Дәрәс әйт!” 4. Уен: “Кәжәләр”		“Кәжә һәм кәжә бәтиләр” рәсемен битлекләре, Хишратова Ф.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 58нче бит

2.3	Чэчэклэр-тормыш яме	1. Чэчэклэргэ сакчыл караш тэрбиялэу. 2.Ижади фикер үстөрү. 3. Чэчэклэрне төслөре буенча аерырга өйрөтү.	Сары чэчэк (тузганак),сирень, шомырт чэчэклөре,	1.Ситуация: “Урман аланына саяхат” 2.Дидактик уеннар: “Бу нэрсэ?”, “Ул нинди?”, “Күбөлөк кайсы чэчэккө кунган?” 3.Хэрэкэтле уен: “Күбөлөк һәм чэчэклэр”		Чэчэклэр (рәсемнәр), чэчэк битлеклөре, күбөлөк
Жэй						
Май Ш Атна 3.1	Матур жэй кил безгә	1. Табигатькә сакчыл караш тэрбиялэу. 2.Күзөтүчәнлекне үстөрү. 3. Ел фасылларын өйрөнүне дэвам итү.	Агачлар(чыршы, каен), чэчэклэр(сары чэчэк,сирень, шомырт чэчэклөре) жэй	1.Жэй айларына багышланган рәсемнәр карау 2.Дидактик уеннар: “Аерып ал”, “Бу нэрсэ?” 3.Хэрэкэтле уен: “Күбөлөк һәм чэчэклэр”		Жэй рәсемнәре, чэчэк битлеклөре, күбөлөк
3.2	Мин жэйне яратам	1. Табигатькә сакчыл караш тэрбиялэу. 2.Диалогик сөйләмне үстөрү. 3. Фигыльләрне сөйләмдә куллануларын активлаштыру.	Күбөлөк, бал корты, черки, урман, агачлар, бер,күп	1.Жэй турында шигырь уку 2.Бөжөкләр турында әңгәмә 3.Дидактик уен: “Бер-күп” 3.Хэрэкэтле уен: “Аю һәм бал кортлары”		Жэй һәм бөжөк рәсемнәре, битлекләр , ХэзратоваФ.В. “Туган телдә сөйләшәбез” (3-4яшь) 103нче бит
3.1	“Карга” эндәшен уку	1.Шигырьне дөрес интонация белән сөйләүләрэнә ирешү 2.Конкрет-образлы фикерлэүне үстөрү. 3.Кошлар турындагы белемнәрен тирәнөйтү.	Карга,чебиләр, тавык	1.Ситуация: :”Тылсымлы тартма” 2.Рәсемнәр карау-әңгәмә 3. “Карга”эндәшен уку 4.Хэрэкэтле уен: “Карга,тавык һәм чебиләр”		Карга рәсеме, уенчык чебиләр, тавык, тавык битлеге, ”Балачак аланы”

						28нче бит
Жэй						
Май IV атна 4.1	Саф хавада	1. Туган як табигатенэ мэхэббэт тэрбиялэү.. 2. Тулы жөмлэлэр белэн сөйлэшүгэ ирешү. 3. Жэй темасына алынган белемнэрне системалаштыру	Агачлар, чөчөклэр, күбэлэклэр, кояш, яңгыр, 1,2,3,4,5, кошлар	Табигать почмагына сөяхэт: -Бу нэрсэ? - Ул нинди? - Сана. - Нэрсэ юк? Һ.б. Хэрэкэтле уен: “Кояш һәм яңгыр” (бал кортлары, чыпчыклар,...)		Уеннар өчен кирэкле атрибутлар
4.2	Экология сукмагы буенча сөяхэт	1. Табигатькэ сакчыл караш тэрбиялэү. 2. Тирэ-юньдөгө үсемлеклэр турындагы күзаллауларын ныгыту. 3. Тулы жөмлэлэр белэн сөйлөшөргэ күнектерү	Барлык өйрэнелгән сүзлэр	1. Балалар бакчасы буйлап сөяхэт 2. Юлда очраган үсемлеклэрне карау, атау 3. Уен: “Чөчөклэр, агачлар, күбэлэклэр” (агачлар биек-кулларны күтэрэлэр,...)		Уеннар өчен кирэкле атрибутлар
4.3	Без уйныйбыз	1. Үзара дустанэ мөнэсэбэт тэрбиялэү 2.. Уеннар ярдэмендэ балаларның сөйлэм дэрэжэсен үстерү. 3. Барлык өйрэнелгән сүзлэрне активлаштыру.	Барлык өйрэнелгән сүзлэр	1. Дидактик уен: “Бер-күп” 2. Хэрэкэтле уеннар: “Кояш һәм яңгыр” “Аю һәм бал кортлары” “Күбэлэк һәм чөчөклэр” Һ.б.		Уеннар өчен кирэкле атрибутлар

**Татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәжәсен билгеләү
(икенче кечкенәләр төркеме)**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Сүз байлыгы Бу кем? Бу нәрсә?	Сөйләмнең грамматик ягы		Уеннарда катнашу	Аваз культурасы Минем кебек әйт	Бәйләнешле сөйләм		Баллар	Дәрәжә
			Нәрсә эшли?	Нинди?			Үзәң турында сөйләү (син кем?)	Рәсем буенча әңгәмә (сорау-җавап)		
Нәтижәләрне бәяләү										
Югары дәрәжә 17-21 балл			Бала сөйләмдә актив, аралаша.							
Уртача дәрәжә 12-16 балл			Аңлый, тәрбияче ярдәмендә аралаша.							
Уртачадан түбән дәрәжә 1-11 балл			Аңлый, сөйләшми.							

3.2.Формы, способы и методы реализации Программы

На занятиях используется фронтальный способ организации детей, важный с той точки зрения, что у каждого ребенка формируется умение слышать обращенную ко всем речь взрослого, принимать задачу, выбирать способы или находить их для ее решения, оценивать достигнутый результат. Некоторые виды деятельности старших дошкольников организуются в подгруппах или парах, учитывая личные симпатии и общие интересы детей. Действуя в паре или небольшой подгруппе, дети учатся общению: умению услышать другого, договориться, распределить работу. Результат деятельности подгруппы всегда заведомо выше, чем индивидуальный. Это вселяет в ребенка уверенность в своих силах, удовлетворение от причастности к общему делу, стимулирует процесс взаимообучения детей.

Основные виды деятельности: занятия, совместная образовательная деятельность, самостоятельная деятельность, индивидуальные занятия.

Основные формы работы:

1. Работа с предметами: описание. Составление диалога с игрушкой.
  2. Работа с картинкой описание, развивающий диалог.
  3. Сюжетно-ролевые игры.
  4. Обучение хороводным играм, играм с движением и с музыкой (опираясь на аудио записи).
  5. Театрализация (пальчиковый театр, маски, костюмы, драматизация с показом детям других групп и родителям).
  6. Игры: подвижные, хороводные, театрализованные, сюжетно-ролевые, ситуативные игры, интерактивные, игры-физминутки и т.п.
  7. Развивающий диалог (взрослый и сверстник, между сверстниками).
  8. Прослушивание аудиозаписей, их повторение.
  9. Просмотр анимационных сюжетов.
- Занятия с использованием электронных средств обучения проводятся в возрастных группах от пяти лет и старше. При использовании ЭСО (интерактивной доски) с демонстрацией фильмов или иной информации, предусматривающих ее фиксацию на бумажных носителях воспитанников, продолжительность непрерывного использования экрана не должна превышать для детей 5-7 лет 5-7 минут. Суммарно в день – не более 20 минут. Занятия с использованием ЭСО с детьми до 5 лет не проводятся.
10. Тематические досуги.
  11. Развлечения.
  12. Праздники и утренники.

3.3. Планирование взаимодействия с семьями воспитанников

№	Виды деятельности	Время
1	Беседы с родителями детей младшей татарской группы ДОУ о необходимости привития любви к своему родному – татарскому языку подрастающему поколению.	Сентябрь
2	Анкетирование родителей вновь поступивших детей татарской национальности младшего возраста	Сентябрь
3	Групповые родительские собрания “Обучение детей татарскому (родному) языку, используя УМК ”	Сентябрь
4	Консультация “Мы изучаем татарский язык”	Октябрь
5	Памятка “Создание языковой среды в семье”	Ноябрь
6	Консультации родителям ДОУ по обучению детей татарскому, (родному языку): “Использование УМК в домашних условиях”	Декабрь
7	Подготовка к празднованию Нового года (заучивание стихотворений ,слов песен, подготовка атрибутов)	Декабрь
8	Консультация: «ИКТ игры и интернет ресурсы в обучение детей татарскому и родному языку».	Февраль
9	Консультация “Ознакомление с традициями, культурой и бытом татарского народа и народов РТ” (к Дню Родного языка)	Февраль
10	Подготовка празднования праздника “8-е Марта” (заучивание стихов, слов песен, изготовление атрибутов)	Март
11	Вовлечение родителей в совместную образовательную деятельность: поделки и рисунки по произведениям Габдуллы Тукая	Апрель
12	Совместные рисунки по анимационным сюжетам (УМК)	Май
13	Дни открытых дверей, образовательная деятельность	Май

3.4. Планирование по реализации рабочей программы воспитания

Календарный план воспитательной работы

Примечание. Выделение:

Черный цвет – государственные, народные праздники, памятные даты (обязательные для проведения по ФОП):

Синий цвет – проектная деятельность

Красный цвет – музыкальные мероприятия

Оранжевый цвет – тематический день по проекту «Семьеведение»

Зеленый цвет – региональный компонент

Фиолетовый цвет – спортивные мероприятия

недел я	Тематика		
	Младшие группы	Средние группы	Старшие, подготовительные группы
Сентябрь			
1	Детский сад. Любимые игрушки.	Детский сад, вас видеть рад!	До свидания, лето! Скоро в школу! 2 сентября (1.09.2024 - выходной день): День знаний 6 сентября (8.09.2024 - выходной день): Международный день распространения грамотности
2	Я человек! 09.09.2024 Дом, в котором я живу	Мальчики и девочки (половые, гендерные различия) 09.09.2024 В гостях хорошо, а дома лучше.	Всё о здоровье. Основы этикета. 09.09.2024 Моё место в моём доме. 09.09.2024 Моя комната – мой мир. Что я люблю в нём?
3	Овощи. Фрукты. Ягоды. 19.09.2024 День здоровья. Физкультурный досуг.	Овощи. Фрукты. Ягоды. Грибы. 19.09.2024 День здоровья. Физкультурный досуг.	Растительный мир разных природных зон. 19.09.2024 День здоровья. Физкультурный досуг.
4	Одежда, обувь, головные уборы. 27 сентября: День воспитателя и всех дошкольных работников	Одежда, обувь, головные уборы. 27 сентября: День воспитателя и всех дошкольных работников	Малая родина (памятники, архитектурные объекты). Город (история, его особенности, улицы, общественные учреждения). 27 сентября: День воспитателя и всех дошкольных работников – Музыкальный концерт
Октябрь			
1	Моя семья. 01.10.2024 Мама с папой – моя родня, нет роднее родни у меня.	Моя семья, родственные отношения. 01.10.2024 Я, мои имя и фамилия. Родные люди – кто это?	Семья (родственники по линиям отца и матери). 1 октября: Международный день пожилых людей; Международный день музыки 01.10.2024 Какая семья самая счастливая? 01.10.2024 У меня есть семья – в городе, в деревне (родословная семьи) 4 октября: День защиты животных 7 октября (5.10.2024 – выходной день): День учителя

2	Дикие животные, их детеныши	Дикие животные (хищные, травоядные)	Животный мир разных природных зон.	
3	Домашние животные, их детеныши 18 октября (третье воскресенье 20.10.2024): День отца в России	Домашние животные, их детеныши. 18 октября (третье воскресенье 20.10.2024): День отца в России	Домашние животные, их потребности, рост, развитие. Уход взрослых.	Домашние животные, их потребности, рост, развитие. Уход взрослых за потомством. Профессии с этим связанные.
			18 октября (третье воскресенье 20.10.2024): День отца в России	
4	Осень золотая. Осенний утренник Физкультурный досуг.	Осень золотая. Осенний утренник Физкультурный досуг.	Осень золотая. Осенние татарские праздники (Гусиное перо, Сомбелэбэйрэме) Физкультурный досуг.	
Ноябрь				
1	Моя улица.	Город. Россия. Гос.символика.	Родная страна, гос.символика.	Родная страна. Признаки и характеристики государства. Гос.символика, порядок ее использования.
			1 ноября (4.11.2024 - выходной день): День народного единства. Музыкальный праздник.	
2	Мой город.	Город и село (труд людей, здания, учреждения)	Планета Земля. Разные страны, народы мира, национальности.	
3	Хочу все знать: свойства и материалы. Моя мама. Какая она? Похож ли я на папу? 22 ноября (последнее воскресенье 24.11.2024): День матери в России.	Предметный мир. Расскажу о своих маме и папе. 22 ноября (последнее воскресенье 24.11.2024): День матери в России.	Я – исследователь (опыты и эксперименты).	
			Мама с папой меня любят	Я люблю своих маму и папу
4	Зимующие птицы. Физкультурный досуг.	Зимующие птицы. Физкультурный досуг.	Виды птиц разных природных зон	
			29 ноября (30.11.2024 – выходной день): День Государственного герба Российской Федерации Физкультурный досуг.	
Декабрь				
1	Зима. Признаки зимы.	Зима. Признаки зимы.	Зима. Характерные явления природы. Влияние деятельности человека на природу. 3 декабря: День неизвестного солдата 5 декабря: День добровольца (волонтера) в России 6 декабря (8.12.2024 – выходной день): Международный день художника	
2	Бытовые предметы, посуда.	Бытовая техника.	Цифровые средства для познания окр.мира. Правила безопасного использования. 9 декабря: День Героев Отечества	

			12 декабря: День Конституции Российской Федерации	
3	Дом, мебель. Семейный отдых. Новогодние традиции в нашей семье. Физкультурный досуг.	Архитектура (достопримечательности города, здания). Семейный отдых. Путешествие в мой Музей семьи. Физкультурный досуг.	Архитектура (назначения зданий)	Архитектура (назначения зданий), храмовая архитектура.
			Семейный отдых. Мы встречаем Новый год дома, в гостях, на природе всей семьёй.	Красен обед пирогами, а семья традициями (Как мы готовимся встречать Новый год)
			Физкультурный досуг.	
4	Новый год.	Новый год. 31 декабря: Новый год.	Новый год. 31 декабря: Новый год.	
Январь				
1	Зимние забавы	Зимние забавы	Экономика.	
2	Зимние забавы 13.01.2025 Сестра, брат в семье. Зимние развлечения с моими братьями и сестрами.	Зимние забавы 13.01.2025 Сестра, брат в семье. У нас в семье родился (братик? Сестричка?)	Финансы.	Можно ли научиться чему-то у младшего братика, младшей сестрёнки?
			13.01.2025 Сестра, брат в семье. Что я могу и умею делать, ухаживая за младшими братом, сестрой?	
3	Труд взрослых. Инструменты труда.	Творческие профессии.	Виды производительного и обслуживающего труда	Профессии (творческие, театральные, современные).
4	Народное искусство (игрушки) 30.01.2025 День здоровья. Физкультурный досуг.	Музей (назначение, виды искусства, жанры, средства живописи) 30.01.2025 День здоровья. Физкультурный досуг.	Виды искусства (музей, театр, цирк, библиотека, телевидение)	Народное искусство (разные регионы стран и мира)
			30.01.2025 День здоровья. Физкультурный досуг.	
Февраль				
1	Транспорт.	Виды транспорта.	Современная техника 7 февраля (8.02.2025 – выходной день): День российской науки	
2	ПДД	Безопасность (улица, ПДД, незнакомые люди, телефонные разговоры).	Безопасность (улица, ПДД, общение с людьми интернет).	Безопасность (способы правильного поведения. Правила оказания 1-ой мед.помощи).
			14 февраля (15.02)– день рождения М. Джалиля	
3	День защитника Отечества 20 февраля (23.02.2025 – выходной день):	День защитника Отечества 20 февраля (23.02.2025 – выходной день): День	День защитника Отечества 20 февраля (23.02.2025 – выходной день): День защитника Отечества.	

	День защитника Отечества. Семейные дела. Я многое умею делать сам/сама!	защитника Отечества. Семейные дела. Как надо любить папу? Кто кому помогает дома – я папе или он мне?	Музыкально-спортивные соревнования. Папа – защитник Отечества, хозяин в доме и мой друг. 21 февраля: Международный день родного языка
4	Проводы зимы. Масленица Физкультурный досуг.	Проводы зимы. Масленица Физкультурный досуг.	Проводы зимы. Масленица Физкультурный досуг.
Март			
1	Мамин праздник. 03.03.2025 Мои бабушки и дедушки. Мама – дочь бабушки, папа – сын бабушки, я – их дочь/сын, внука/внук. 8 марта: Международный женский день. Музыкальный праздник.	Мамин праздник. 03.03.2025 Мои бабушки и дедушки. Какие есть пословицы и поговорки про бабушку и дедушку? 8 марта: Международный женский день. Музыкальный праздник.	Мамин праздник. 03.03.2025 Мои бабушки и дедушки. Чему научили семью наши бабушки и дедушки? (подг.гр.) Читаем сказки о мамах и бабушках в честь Женского дня (ст.гр.)
			8 марта: Международный женский день. Музыкальный праздник.
2	Весна. Признаки весны.	Весна. Признаки весны.	Вена. Характерные явления природы. Влияние деятельности человека на природу.
3	Мои любимые сказки.	Мои любимые сказки.	Детские книги. Художники-иллюстраторы. Весенние татарские праздники (21 марта - Науруз байрам; Карга боткасы – грачиная каша; Бозкарау, боз багу — "смотреть лёд", проводы льда)
4	Театр. Показ драматизации 27 марта: Всемирный день театра Физкультурный досуг.	Театр. Показ драматизации 27 марта: Всемирный день театра Физкультурный досуг.	Театральное искусство. Показ драматизации 27 марта: Всемирный день театра Физкультурный досуг.
Апрель			
1	Неделя здоровья. 7 апреля День здоровья. Физкультурный досуг. Здоровая семья. Как в моей семье заботятся о здоровье.	Неделя здоровья. 7 апреля День здоровья. Физкультурный досуг. Здоровая семья. Что надо делать, если кто-то в семье заболел.	Неделя здоровья. 7 апреля День здоровья. Всероссийская акция «Будь здоров!» Физкультурный досуг.
			Здоровая семья. Как мы укрепляем здоровье, занимаясь физкультурой
2	Продукты питания	Детское экспериментирование. 11 апреля (12.04.2025 – выходной день): День космонавтики	Космос. Небесные тела. 11 апреля (12.04.2025 – выходной день): День космонавтики. Спортивный праздник.
3	Вода вокруг. Безопасность.	Безопасность (быт, природа).	Безопасность (быт, природа).

4	Перелетные птицы. 25 апреля (26.04.2025 – выходной день) – день рождения Г.Тукая	Перелетные птицы. Насекомые. 25 апреля (26.04.2025 – выходной день) – день рождения Г.Тукая	Водные ресурсы.	Водные ресурсы. Полезные ископаемые. Использование человеком.
			25 апреля (26.04.2025 – выходной день) – день рождения Г.Тукая. День родного языка. 30 апреля (1.05.2024 – выходной день): Праздник Весны и Труда	
Май				
1	Деревья, кусты.	Растительный мир.	День Победы. Всероссийская акция «Окна Победы» Всероссийский урок памяти «Георгиевская лента – символ воинской славы» 8 мая (9.05.2025 – выходной день): День Победы	
2	Цветы, трава.	Цветы, трава.	Животный мир (насекомые, земноводные, пресмыкающиеся, рыбы)	
3	Насекомые.	Насекомые.	Я в мире – человек (права ребенка) 19 мая: День детских общественных организаций России	
4	Скоро лето.	Скоро лето.	Скоро лето.	До свидания, детский сад!
	Физкультурный досуг.	Физкультурный досуг.	23 мая (24.05.2025–выходной день): День славянской письменности и культуры До свидания, детский сад! (подг.гр.) Физкультурный досуг.	
Июнь				
1	2 июня (01.06.2025 – выходной день): День защиты детей	2 июня (01.06.2025 – выходной день): День защиты детей	2 июня (01.06.2025 – выходной день): День защиты детей 6 июня: День русского языка	
2			12 июня: День России	
3			20 июня (22.06.2025 – выходной день): День памяти и скорби	
4		Сабантуй	Сабантуй	
Июль				
2		8 июля: День семьи, любви и верности	8 июля: День семьи, любви и верности	
Август				
2	12 августа: День физкультурника. День здоровья.	12 августа: День физкультурника. День здоровья.	12 августа: День физкультурника. День здоровья.	
3			22 августа: День Государственного флага Российской Федерации	
4	27 августа: День российского кино	27 августа: День российского кино	27 августа: День российского кино 29 августа (30.08.2025 – выходной день) – День Республики Татарстан	

IV. ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ РАЗДЕЛ

4.1. Материально-техническое и программно-методическое обеспечение

Материально-техническое обеспечение

«Дидактический шкаф» для используемых пособий	
наименование	количество
Демонстрационный материал	
Флаг РФ	1 шт.
Флаг РТ	1 шт.
Кукла-девочка в татарском национальном костюме	1 шт.
Кукла-мальчик в татарском национальном костюме	1 шт.
Кукла-девочка	1 шт.
Тюбетейка (национальный головной убор)	1 шт.
Калфак (национальный головной убор)	1 шт.
Микрофон	1 шт.
Телефон	1 шт.
Касса	1 шт.
Кукольный театр «Бибабо»	1 шт.
Дидактические игры	
Настольная игра «Сокровища Казани»	1 шт.
Пазл «Казанский Кремль»	1 шт.
Домино «Татарский орнамент»	1 шт.
Кубики «Мультфильмы на татарском и русском языках»	1 шт.
Төсләр. Дидактик карточкалар. Э.Кыямова Казан: Татар китап нәшрияте, 2018	1 шт.
Саннар. Дидактик карточкалар. Э.Кыямова Казан: Татар китап нәшрияте, 2018	1 шт.
Хәрефләр. Дидактик карточкалар. Э.Кыямова Казан: Татар китап нәшрияте, 2018	1 шт.
Художественная литература	
Балалар бакчасы энциклопедиясе. Песиләр һәм песи балалары. Казан: Татар китап нәшрияте, 2021	2 шт.
Балалар бакчасы энциклопедиясе. Зур машиналар. Казан: Татар китап нәшрияте, 2021	2 шт.
Балалар бакчасы энциклопедиясе. Самолетлар һәм вертолетлар. Казан: Татар китап нәшрияте, 2021	2 шт.
Балалар бакчасы энциклопедиясе. Минем тәнем. Казан: Татар китап нәшрияте, 2021	2 шт.
Балалар бакчасы энциклопедиясе. Су асты дөньясы. Казан: Татар китап нәшрияте, 2021	2 шт.
Нәниләр энциклопедиясе. (Ю.С. Василюк, Е.А. Малевич, О. Мельниченко, О.Ф. Самордак)Казан: Татар китап нәшрияте, 2021	2 шт.
Р. Батулла «Койрыксыз бака» Казан: Татар китап нәшрияте, 2021	1 шт.
М. Фәйзуллина «Чебиләр зарядкасы» Казан: Татар китап нәшрияте, 2021	1 шт.
Ж. Тәржеманов «Йомшак су, йөгерек су» Казан: Татар китап нәшрияте, 2021	1 шт.

«Туп, туп, тубыбыз» - балалар өчен шигырьләр. Казан: Татар китап нәшрияте, 2019	2 шт.
«Учим татарский с Ак Буре» (книжка-словарь)	28 шт.
Методические рекомендации к интерактивному комплексу «Учим татарский с Ак Буре»	1 шт.
Брошюра - Татар телендә әкиятләр коллекциясе. (www.Bala.Tatar.)	7 шт.
CD-дискис с мультфильмами на татарском языке. Аудиозаписи, анимационные, интерактивные игры. Комплекты видеоматериалов (телепередачи, учебные анимационные сюжеты, сказки на тат.яз. в электронном виде). Аудиозаписи танцевальных мелодий «Танцы народов Поволжья».	

Программно-методическое обеспечение

▪ Гарипова Н.Г. "Әйләнә-тирә дөнья белән танышу (зурлар төркеме): мәктәпкәчә белем бирү оешмалары өчен методик кулланма.-Казан: Татар.кит.нәшр., 2016.

▪ Диск Мультфильм из 4 частей, «Фиксики»

▪ Зарипова З.М., Исаева Р.С., Кидрячева Р.Г. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү: программа, методик киңәшләр, диагностика.- Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.

▪ Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. Методическое пособие «Татарча сөйләшәбез» для детей 4-5 л. – РТ, "ХӘТЕР", 2014.

▪ Зарипова З.М. "Демонстрационный и раздаточный материал к проекту «Минем өем» для детей 4-5 лет.

▪ Зарипова З.М. "Демонстрационный и раздаточный материал к проекту "Уйный-уйный үсәбез" для детей 5-6 лет.

▪ Зиннәтова Р.М., Гәрәева Л.Ә. "Сурәтләр һәм кору эшчәнлеге" (уртанчылар төркеме): мәктәпкәчә белем бирү оешмалары өчен методик кулланма; (русчадан Кадыйрова И.И. тәрж.).-Казан: Татар.кит.нәшр., 2017.

▪ Зиннәтова Р.М., Гәрәева Л.Ә. "Сурәтләр һәм кору эшчәнлеге" (зурлар төркеме): мәктәпкәчә белем бирү оешмалары өчен методик кулланма; (русчадан Кадыйрова И.И. тәрж.).-Казан: Татар.кит.нәшр., 2016.

▪ Зиннәтова Р.М. Изобразительная деятельность и конструирование. Иллюстративный материал 5-6 лет. – Казань: Татарское книжное издательство, 2016.

▪ Ибрагимова З.Г., Гыйләжетдинова Г.Р. "Әйлән-бәйлән: балалар бакчасында музыка (уртанчылар төркеме): мәктәпкәчә белем бирү оешмалары өчен хрестоматия.-Казан: Татарстан китап нәшрияты, 2017.

▪ Ибрагимова З.Г., Гыйләжетдинова Г.Р. "Әйлән-бәйлән: балалар бакчасында музыка (зурлар төркеме): мәктәпкәчә белем бирү оешмалары өчен хрестоматия.-Казан: Татарстан китап нәшрияты, 2016.

▪ Методическое пособие «Татарча сөйләшәбез» для детей 5-6 л. - РТ, "ХӘТЕР", 2014.

▪ Методическое пособие «Татарча сөйләшәбез» для детей 6-7 л.-РТ, "ХӘТЕР", 2014.

▪ Нәбиуллина Г.Ә., Гыйләжева Л.Г. "Балалар дөньясы": мәктәпкәчә белем бирү оешмалары өчен хрестоматия (зурлар төркеме).-Казан: Татарстан китап нәшрияты, 2016.

▪ Нәбиуллина Г.Ә., Гыйләжева Л.Г. "Татар телендә сөйләм үстерү (зурлар төркеме): мәктәпкәчә белем бирү оешмалары өчен методик кулланма.-Казан: Татар.кит.нәшр., 2016.

▪ Региональная образовательная программа дошкольного образования "Сөенеч"- "Радость познания" Казань, издательство "Магариф-Вақыт", 2016.

4.2. Развивающая предметно-пространственная среда в возрастных группах

ТРЕБОВАНИЯ

к уголкам «Туган жирем Татарстан» - «Край родной мой Татарстан»

Младшие группы (2-4 года)

Группы с обучением и воспитанием на русском языке
Ознакомление с культурой народов Поволжья (этнокультурная региональная составляющая)
1. Куклы в татарской, русской национальной одежде (мальчик и девочка)
2. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, 3-4 иллюстрации в формате А-4, информация к ним).
3. Художественная литература (перевод татарских народных сказок и произведений татарских писателей).
4. Иллюстрации к татарским, русским народным сказкам и произведениям татарских писателей.
Материалы для обеспечения современного уровня организации обучения детей дошкольного возраста государственным языкам РТ и ознакомления с культурой народов Поволжья
1. Вновь созданные мультфильмы объединения «Татармультфильм».
2. Мультфильмы, созданные по произведениям Габдуллы Тукая.
3. Мультипликационные фильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (в 5-х частях).
4. DVD, CD – материалы, поступившие с Министерства РТ.
5. Материалы телепередачи канала ТНВ «Әкият илендә» – «В мире сказок», созданный для детей дошкольного возраста в целях обучения детей разговорной речи.
На официальном сайте МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ http://mon.tatarstan.ru/ в разделе «Дошкольное образование» размещены новые материалы по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях.

Средние группы (4-5 лет)

Группы с обучением и воспитанием на русском языке
Ознакомление с культурой народов Поволжья (этнокультурное региональное составляющее)
1. Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).
2. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбомы, книги, набор открыток, 4-5 иллюстраций в формате А-4, информация к ним).
3. Информационный и наглядный материал о родном крае (животный, растительный мир – альбомы, книги, набор открыток, иллюстрации в формате А-4).
4. Информационно-иллюстративный материал о России, Татарстане (столицы: Москва, Казань) (образцы орнаментов татарского и русского народа, дидактические, подвижные игры).
5. Художественная литература на русском, татарском языке, содержание которой соответствует возрастным особенностям детей. (перевод татарских народных сказок и произведений татарских писателей).
6. Иллюстрации к татарским, русским народным сказкам и произведениям писателей.
7. Портрет Г. Тукая.
8. Образцы, шаблоны, трафареты татарских национальных орнаментов 3 элемента: - тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау.
9. Дидактические игры по ознакомлению с элементами татарского орнамента

<p>(3 игры), например:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Составь узор на салфетке» 2. «Найди пару» (орнаменты домино) 3. «Найди и назови» (орнамент).
<p>10. Образцы (шаблоны, трафареты) русских национальных орнаментов - 3 элемента. Дидактические игры по ознакомлению с элементами русского орнамента (3 игры).</p>
<p>Закрепление пройденного материала УМК</p>
<p>Материалы</p>
<p>по обучению русскоязычных детей татарскому языку – УМК для детей 4-5 лет “Татарча сөйләшәбез” (Говорим по- татарски), Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р. С.и др.</p>
<p>1. CD – диск «Татарча сөйләшәбез» к проекту «Минем өем» - «Мой дом».</p>
<p>2. Предметные картины к проекту «Минем өем» - «Мой дом».</p>
<p>3. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) к проекту «Минем өем» - «Мой дом».</p>
<p>4. Рабочие тетради для детей 4-5 лет по проекту «Минем өем» - «Мой дом».</p>
<p>5. Анимационные сюжеты к проекту «Минем өем» - «Мой дом».</p>
<p>Материалы для обеспечения современного уровня организации обучения детей дошкольного возраста государственным языкам РТ и ознакомления с культурой народов Поволжья</p>
<p>1. Вновь созданные мультфильмы объединения « Татармультфильм».</p>
<p>2. Мультфильмы, созданные по произведениям Габдуллы Тукая.</p>
<p>3. Мультипликационные фильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (в 5-х частях).</p>
<p>4. DVD, CD – материалы, поступившие с Министерства РТ.</p>
<p>5. Материалы телепередачи канала ТНВ «Әкият илендә» – «В мире сказок» созданный для детей дошкольного возраста в целях обучения детей разговорной речи.</p>
<p>На официальном сайте МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ http://mon.tatarstan.ru/ в разделе «Дошкольное образование» размещены новые материалы по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях.</p>

Старшие группы (5-6 лет)

<p>Группы с обучением и воспитанием на русском языке</p>
<p>Ознакомление с культурой народов Поволжья (этнокультурное региональное составляющее)</p>
<p>1. Символика РФ и РТ (герб, флаг). Информационный и фотоматериал.</p>
<p>2. Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).</p>
<p>3. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, 5-6 иллюстраций в формате А – 4 информация к ним).</p>
<p>4. Информационный и фотоматериал о столице РТ г. Казани.</p>
<p>5. Информационный и наглядный материал о РТ (города-4, животный, растительный мир).</p>
<p>6. Информационный материал о Татарстане, России, Башкортостане, Чувашии: (образцы орнаментов для изобразительной деятельности, дидактические, подвижные игры народов РТ)</p>
<p>7. Портреты Г. Тукая, татарских писателей, перевод их произведений и татарские народные сказки.</p>
<p>8. Образцы татарских национальных орнаментов 5 элементов:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тюльпан – лалә - лист – яфрак - колокольчик – кыңгырау - гвоздика – канәфер чәчәге

- трехлистник - өч яфрак
9. Дидактические игры по ознакомлению с татарскими национальными орнаментами (4 игры), например: 1. «Составь узор» (на блюде, чашке). 2. «Найди пару» (орнаменты домино). 3. «Найди и назови» (орнамент). 4. «Украшь тюбетейку и калфак».
Закрепление пройденного материала УМК
Материалы
по обучению русскоязычных детей татарскому языку – УМК для детей 5-6 лет “Татарча сөйләшәбез” (Говорим по- татарски), Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р. С.и др.
1. CD – диск «Татарча сөйләшәбез», к проекту «Уйный – уйный үсәбез» - «Играя растём».
2. Предметные картины к проекту «Уйный – уйный үсәбез» - «Играя растём».
3. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) к проекту «Уйный – уйный үсәбез» - «Играя растём».
4. Рабочие тетради для детей 5-6 лет к проекту «Уйный – уйный үсәбез» - «Играя растём».
5. Анимационные сюжеты к проекту «Уйный – уйный үсәбез» - «Играя растём».
Дополнительный материал для обеспечения современного уровня организации обучения детей дошкольного возраста государственным языкам РТ и ознакомления с культурой народов Поволжья
1. Вновь созданные мультфильмы объединения « Татармультфильм».
2. Мультфильмы, созданные по произведениям Габдуллы Тукая.
3. Мультипликационные фильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (в 5-х частях).
4. DVD, CD – материалы, поступившие с Министерства РТ.
5. Материалы телепередачи канала ТНВ «Әкият илендә» – «В мире сказок» созданный для детей дошкольного возраста в целях обучения детей разговорной речи.
На официальном сайте МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ http://mon.tatarstan.ru/ в разделе «Дошкольное образование» размещены новые материалы по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях.

Подготовительные группы(6-7 лет)

Группы с обучением и воспитанием на русском языке
Ознакомление с культурой народов Поволжья (этнокультурное региональное составляющее)
1. Символика РФ и РТ (герб, флаг).
2. Портрет Президента РФ и РТ (в папке).
3. Куклы в татарской и русской национальной одежде (мальчик и девочка).
4. Информационный и наглядный материал о родном городе (альбом, книги, набор открыток, иллюстрации).
5. Информационный и наглядный материал о столице РТ г. Казани.
6. Информационный и наглядный материал о РТ (города-5, их достопримечательности, животный и природный мир).
7. Информационный и наглядный материал о Татарстане, России, Башкортостане, Чувашии, Удмуртии, Мари-Эл, Мордовия: (образцы орнаментов для изобразительной деятельности, дидактические, подвижные игры народов РТ)
8. Портреты татарских писателей, их произведения - перевод. Татарские народные сказки.
9. Материал о композиторах, художниках РТ, их репродукции.
10. Образцы татарских национальных орнаментов (7 элементов орнамента): - тюльпан – лалә - лист – яфрак

<ul style="list-style-type: none"> - колокольчик – кыңгырау - гвоздика – канәфер чәчәге - трехлистник - өч яфрак - пион - чалмабаш, - шиповник – гөлжимеш;
<p>11. Дидактические игры по ознакомлению с татарскими национальными орнаментами (4 игры), например:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Составь узор» (на полотенце, салфетке, блюде, кувшине и т. д.) 2. «Найди пару» (орнамент – домино). 3. «Найди и назови» (орнамент). 4.«Украсть одежду» (тюбетейку, калфак, ичиги, камзол, фартук).
<p>Закрепление пройденного материала УМК</p>
<p>Материалы</p> <p>по обучению русскоязычных детей татарскому языку – УМК для детей 6-7 лет “Татарча сөйләшәбез” (Говорим по- татарски), Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р. С.и др.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. CD – диск «Татарча сөйләшәбез», к проекту «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» - «Мы теперь уже большие – в школу ведут дороги».
<ol style="list-style-type: none"> 2. Предметные картины к проекту «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» - «Мы теперь уже большие – в школу ведут дороги».
<ol style="list-style-type: none"> 3. Дидактические, настольные, словесные, ИКТ- игры (разработанные педагогами) к проекту «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» - «Мы теперь уже большие – в школу ведут дороги».
<ol style="list-style-type: none"> 4. Рабочие тетради для детей 6-7 лет к проекту «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» - «Мы теперь уже большие – в школу ведут дороги».
<ol style="list-style-type: none"> 5. Анимационные сюжеты к проекту «Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» - «Мы теперь уже большие – в школу ведут дороги».
<p>Материалы для обеспечения современного уровня организации обучения детей дошкольного возраста государственным языкам РТ и ознакомления с культурой народов Поволжья</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вновь созданные мультфильмы объединения « Татармультфильм». 2. Мультфильмы, созданные по произведениям Габдуллы Тукая. 3. Мультипликационные фильмы студии «Союзмультфильм» на татарском языке (в 5-х частях). 4. DVD, CD – материалы, поступившие с Министерства РТ. 5. Материалы телепередачи канала ТНВ «Әкият илендә» – «В мире сказок» созданный для детей дошкольного возраста в целях обучения детей разговорной речи.
<p>На официальном сайте МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ http://mon.tatarstan.ru/ в разделе «Дошкольное образование» размещены материалы по обучению детей двум государственным языкам в дошкольных образовательных учреждениях.</p>

4.3. Перечень нормативно-правовых и нормативно-методических документов

Международные правовые акты

✓ Конвенция о правах ребенка (одобрена Генеральной Ассамблеей ООН 20.11.1989, вступила в силу для СССР от 15.09.1990)

✓ Декларация прав ребенка (провозглашена резолюцией 1286 Генеральной ассамблеи ООН 20.11.1959)

Законы РФ и документы Правительства РФ

✓ Ст.30 Конституции РФ ст. 7,9,12,14,17,18,28,32,33;

✓ Указ Президента Российской Федерации от 7 мая 2018 г. № 204 «О национальных целях и стратегических задачах развития Российской Федерации на период до 2024 года»;

✓ Указ Президента Российской Федерации от 21 июля 2020 г. № 474 «О национальных целях развития Российской Федерации на период до 2030 года»;

✓ Указ Президента РФ от 9 ноября 2022 г. № 809 «Об утверждении Основ государственной политики по сохранению и укреплению традиционных российских духовно-нравственных ценностей»

✓ Федеральный закон от 29.12.2012 N 273-ФЗ (ред. от 29.12.2022) «Об образовании в Российской Федерации» (с изм. от 04.08.2023)

✓ Федеральный закон от 31.07.2020 № 304-ФЗ «О внесении изменений в Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации» по вопросам воспитания обучающихся»

✓ Федеральный закон от 24.09.2022 N 371-ФЗ «О внесении изменений в Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации» и статью 1 Федерального закона «Об обязательных требованиях в Российской Федерации»

✓ Распоряжение Правительства Российской Федерации от 29 мая 2015 г. № 999-р «Об утверждении Стратегии развития воспитания в Российской Федерации на период до 2025 года»

Нормативно-правовые документы Минпросвещения России

✓ Приказ Министерства образования и науки РФ от 17.10.2013 №1155 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования» (Зарегистрировано в Минюсте России 14 ноября 2013 г., регистрационный № 30384; в редакции приказа Минпросвещения России от 8 ноября 2022 г. № 955, зарегистрировано в Минюсте России 6 февраля 2023 г., регистрационный № 72264)

✓ Приказ Минпросвещения РФ от 08.11.2022 N 955 «О внесении изменений в некоторые приказы Министерства образования и науки РФ и Министерства просвещения РФ, касающиеся ФГОС общего образования и образования обучающихся с ОВЗ и умственной отсталостью (интеллектуальными нарушениями)» (Зарегистрировано в Минюсте РФ 06.02.2023 N 72264)

✓ Приказ Минпросвещения России от 25.11.2022 N 1028 «Об утверждении федеральной образовательной программы дошкольного образования» (Зарегистрировано в Минюсте России 28.12.2022, регистрационный № 71847)

✓ Приказ Минпросвещения России от 31.07.2020 № 373 «Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам - образовательным программам дошкольного образования»зарегистрировано в Минюсте России 31 августа 2020 г., регистрационный № 59599)

✓ Приказ Минпросвещения России от 1 декабря 2022 г. N 1048 «О внесении изменений в порядок организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам - образовательным программам дошкольного образования, утвержденный приказом Министерства просвещения российской федерации от 31 июля 2020 г. № 373»

✓ Письмо Минпросвещения России от 19.12.2022 № 03-2110 «Рекомендации по формированию инфраструктуры дошкольных образовательных организаций и комплектации учебно-методических материалов в целях реализации образовательных программ дошкольного образования»

Документы Федеральных служб

✓ Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 28.09.2020 N 28 «Об утверждении санитарных правил СП 2.4.364820 «Санитарно-эпидемиологические требования к организациям воспитания и обучения, отдыха и оздоровления детей и молодежи»;

✓ Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 27.10.2020 N 32 «Об утверждении санитарно-эпидемиологических правил и норм СанПиН 2.3/2.4.3590-20 «Санитарно-эпидемиологические требования к организации общественного питания населения»;

✓ Постановление Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 28.01.2021 № 2 «Об утверждении санитарных правил и норм СанПиН 1.2.3685-21 «Гигиенические нормативы и требования к обеспечению безопасности и (или) безвредности для человека факторов среды обитания»

Законы и нормативно-правовые документы Республики Татарстан

✓ Закон Республики Татарстан от 22 июля 2013 года № 68-ЗРТ «Об образовании»

✓ Закон Республики Татарстан от 04.10.2022 № 62-ЗРТ «О внесении изменений в Закон Республики Татарстан «Об образовании»

✓ Закон РТ от 08.07.1992 № 1560-ХІІ «О государственных языках Республики Татарстан и других языках в Республике Татарстан» (в ред. Законов РТ от 28.07.2004 №44-ЗРТ, от 03.12.2009 №54-ЗРТ, от 03.03.2012 №16-З РТ, от 12.06.2014 №53-ЗРТ).

ДОУ

✓ Устав ДОУ;

✓ Программа развития ДОУ;

✓ Образовательная программа дошкольного образовательного учреждения МБДОУ «Детский сад №87 комбинированного вида» Ново-Савиновского района г. Казани